Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Sammanträdesdatum: 2026-11-26 Klockan 18.00
Plats: Folkets hus i Säter
Justerare: Caroline Willfox Byström (M) och Dan Isberg Lissel (SD)

1	Kommunfullmäktiges öppnande	3
2	Upprop	4
3	Protokollsjustering	5
4	Månadens blomma	6
5	Nytt medborgarförslag gällande genomförande av trafiksäkerhetsåtgärder, Enbackavägen / Naglarbyvägen	7 - 11
6	Nytt medborgarförslag gällande gång- och cykelväg från campingen till Dalkarlsnäs	12 - 16
7	Nytt medborgarförslag gällande att skapa fin jul hos äldre	17 - 21
8	Svar på medborgarförslag om att göra iordning parkeringen vid Bispbergs klack	22 - 27
9	Svar på medborgarförslag gällande hjälp med gräsklippning för äldre	28 - 32
10	Svar på medborgarförslag om anläggande av pendlingsparkering i Gustafs	33 - 38
11	Svar på medborgarförslag gällande att anlägga en pendlarparkering i närheten av ICA i Gustafs	39 - 42
12	Nya motioner och medborgarförslag	43
13	Skattesats 2027	44 - 45
14	Reviderad budget 2027 och budgetdirektiv 2028-2031, Säters kommun	46 - 91
15	Ajournering	92
16	Verksamhetsinformation från Gemensamma nämnden för upphandling	93
17	Granskning av rutiner för attesthantering	94 - 102

18	Grundläggande granskning av kommunala bolag, Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB	103 - 142
19	Revisionsrapporter och granskningar	143
20	Kalendarium för kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2027	144
21	Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden 2027	145
22	Instifta Säter kommuns kulturella hederspris	146 - 151
23	Information från revisionen	152
24	Valärenden	153
25	Interpellationer och frågor	154
26	Rapporter	155

Säter 2026-11-10

Abbe Ronsten (S)
Ordförande

Susanne Hoffman
Sekreterare

Kallelse till ersättarna för kännedom

Kommunfullmäktiges öppnande

Ordförande Abbe Ronsten (S) hälsar alla välkomna och förklarar sammanträdet öppnat.

Postadress
Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress
Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post
kommun@sater.se

Webbplats
sater.se

Upprop

Upprop genomförs av kommunsekreterare.

Närvaron redovisas på protokollets förstasida.

Protokollsjustering

Förslag till beslut

Protokollet justeras digitalt av ordförande samt ledamöterna ……. och ……. så snart som möjligt, dock senast torsdag den 10 december 2026.

Sammanfattning av ärende

Justering av protokollet cirkulerar så att en företrädare för majoriteten justerar tillsammans med en företrädare för oppositionen.

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Månadens blomma

Sammanfattning av ärende

Ärendebeskrivning

Motivering

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Nytt medborgarförslag gällande att prioritera genomförande av trafiksäkerhetsåtgärder vid Enbackavägen - Naglarbyvägen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag gällande att prioritera genomförande av trafiksäkerhetsåtgärder vid Enbackavägen – Naglarbyvägen lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 26 november 2026 av Kevin Revekrans.

Medborgarens förslag

”Jag föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Säters kommun ska prioritera genomförandet av de trafiksäkerhetsåtgärder som tagits fram för väg 789 och passagen över väg 790 vid Enbackavägen/Naglarbyvägen, samt aktivt verka för att projektet finansieras och tas med i kommande länsplan.

Korsningen vid Enbackavägen/Naglarbyvägen är en viktig passage för barn och andra oskyddade trafikanter som rör sig till och från Enbacka skola.

I tidigare kontakt med Säters kommun har det framkommit att passagen inte bedöms vara trafiksäker. Kommunen har även redovisat hastighetsmätningar som visar att trafiken söder om korsningen i genomsnitt kör cirka 10 km/h över skyltad hastighet. Som riktvärde för en säker passage för oskyddade trafikanter anges 30 km/h.

Det finns visserligen en gång- och cykeltunnel i området, men för vissa barn innebär den en betydande omväg. I praktiken väljer därför barn att korsa vägen direkt. Det innebär en trafiksäkerhetsrisk som behöver tas på allvar.

Problematiken är inte ny. Trafikverket har redan tagit fram en vägplan för väg 789, Enbacka Naglarby, där trafiksäkerhetsåtgärder ingår. Enligt kommunens tidigare svar är projektet högt prioriterat av kommunen, men finansiering saknas och projektet har inte prioriterats i den senaste länsplanen.

Jag är medveten om att Trafikverket är väghållare och ansvarar för vägen. Det förändrar dock inte kommunens möjlighet att aktivt driva frågan gentemot Trafikverket och Region Dalarna.

Mitt förslag handlar därför inte om att påbörja ytterligare en utredning, utan om att Säters kommun ska ta ett tydligt politiskt beslut om att prioritera frågan och aktivt arbeta för att redan framtagna trafiksäkerhetsåtgärder får finansiering och kan genomföras.

Barnens säkerhet på väg till och från skolan bör väga tungt i denna prioritering. Att en känd trafiksäkerhetsrisk kvarstår trots att åtgärdsförslag redan finns är inte en långsiktigt hållbar situation."

Delges

Kommunstyrelsen

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #21935 | Inskickat av: Kevin Revekrans | 2026-10-13 12:21

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Jag föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Säters kommun ska prioritera genomförandet av de trafiksäkerhetsåtgärder som tagits fram för väg 789 och passagen över väg 790 vid Enbackavägen/Naglarbyvägen, samt aktivt verka för att projektet finansieras och tas med i kommande länsplan.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Korsningen vid Enbackavägen/Naglarbyvägen är en viktig passage för barn och andra oskyddade trafikanter som rör sig till och från Enbacka skola.

I tidigare kontakt med Säters kommun har det framkommit att passagen inte bedöms vara trafiksäker. Kommunen har även redovisat hastighetsmätningar som visar att trafiken söder om korsningen i genomsnitt kör cirka 10 km/h över skyltad hastighet. Som riktvärde för en säker passage för oskyddade trafikanter anges 30 km/h.

Det finns visserligen en gång- och cykeltunnel i området, men för vissa barn innebär den en betydande omväg. I praktiken väljer därför barn att korsa vägen direkt. Det innebär en trafiksäkerhetsrisk som behöver tas på allvar.

Problematiken är inte ny. Trafikverket har redan tagit fram en vägplan för väg 789, Enbacka Naglarby, där trafiksäkerhetsåtgärder ingår. Enligt kommunens tidigare svar är projektet högt prioriterat av kommunen, men finansiering saknas och projektet har inte prioriterats i den senaste länsplanen.

Jag är medveten om att Trafikverket är väghållare och ansvarar för vägen. Det förändrar dock inte kommunens möjlighet att aktivt driva frågan gentemot Trafikverket och Region Dalarna.

Mitt förslag handlar därför inte om att påbörja ytterligare en utredning, utan om att Säters kommun ska ta ett tydligt politiskt beslut om att prioritera frågan och aktivt arbeta för att redan framtagna trafiksäkerhetsåtgärder får finansiering och kan genomföras.

Barnens säkerhet på väg till och från skolan bör väga tungt i denna prioritering. Att en känd trafiksäkerhetsrisk kvarstår trots att åtgärdsförslag redan finns är inte en långsiktigt hållbar situation.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Kevin

Efternamn
Revekrans

Telefon
0722110231

E-postadress
K.revekrans@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Nytt medborgarförslag gällande gång- och cykelväg från campingen till Dalkarlsnäs

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag gällande gång- och cykelväg från campingen till Dalkarlsnäs lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 26 november 2026 av Lina Margareta Elisabeth Olofsson.

Medborgarens förslag

”Gång och cykelväg från campingen (där cykelvägen tar slut idag) hela vägen fram till Dalkarlsnäskorset. Åtminstone del av väg markerad och avsedd för fotgängare och cyklister. Denna del skall även vara belyst, vilket den inte är idag till största del.

Detta är en av de mest trafikerade delarna för fotgängare, motionärer och cyklister. Alla årstider. Även barn använder vägen för att ta sig till skola och andra typer av aktiviteter.

Vägen i dagsläget är smal OCH ej belyst.

Prova ta er en promenad vid kl.19 nu i Oktober, så märker ni att under vissa delar så ser man inte ens var man sätter ner sin fot, det är kolsvart!”

Delges

Kommunstyrelsen

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #22154 | Inskickat av: Lina Margareta Elisabeth Olofsson | 2026-10-30 14:06

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Gång och cykelväg från campingen (där cykelvägen tar slut idag) hela vägen fram till Dalkarlsnäskorset. Åtminstone del av väg markerad och avsedd för fotgängare och cyklister. Denna del skall även vara belyst, vilket den inte är idag till största del.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Detta är en av de mest trafikerade delarna för fotgängare, motionärer och cyklister. Alla årstider. Även barn använder vägen för att ta sig till skola och andra typer av aktiviteter.

Vägen i dagsläget är smal OCH ej belyst.

Prova ta er en promenad vid kl.19 nu i Oktober, så märker ni att under vissa delar så ser man inte ens var man sätter ner sin fot, det är kolsvart!

Karta.jpg (120 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Lina Margareta Elisabeth

Efternamn
Olofsson

Telefon
+46737034065

E-postadress
linaolofson@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren

Namn
Nicklas Borgersen

e-postadress
nicklas.borgersen@hotmail.se

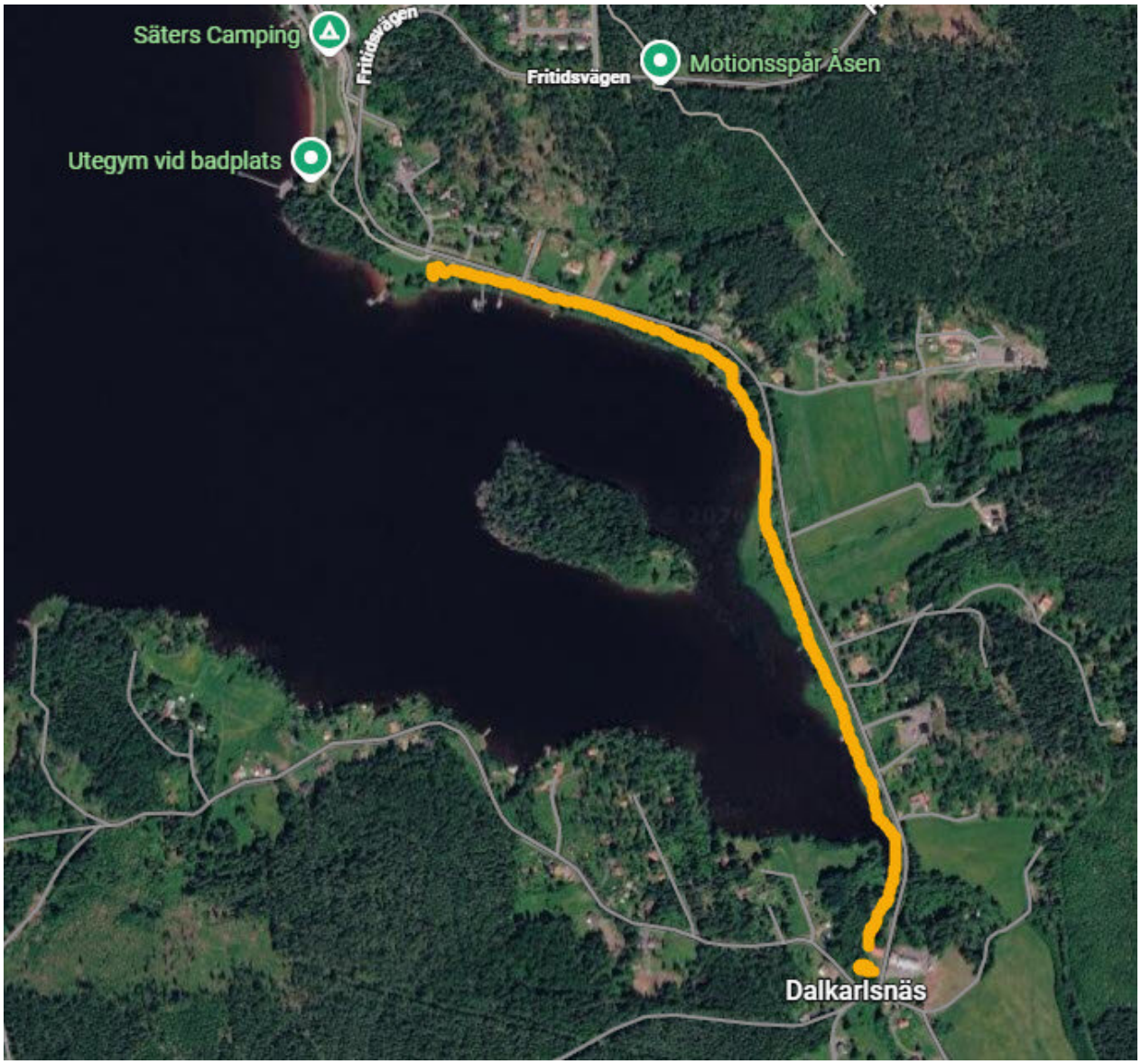
Telefonnummer
073-5547118

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Säters Camping
Fritidsvägen
Fritidsvägen
Motionsspår Åsen
Utegym vid badplats
Dalkarlsnäs

Nytt medborgarförslag gällande att skapa fin jul hos äldre

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till socialnämnden för beslut.

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag gällande att skapa fin jul hos äldre lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 26 november 2026.

Medborgarens förslag

Medborgarförslaget syftar till att skapa personliga och meningsfulla julögonblick för äldre som är ensamma eller särskilt behöver stöd. Genom enkla, individanpassade insatser från exempelvis hemtjänst eller äldreomsorg - som en riktig gran, gammalt julpynt, välbekanta dofter, musik, sagor eller en brasa på skärm - kan positiva julminnen väckas och nya skapas.

Målet är att minska ensamhet och julstress, väcka fina minnen, skapa nya positiva upplevelser och ge hopp om kommande jular.

Delges

Socialnämnden

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #22801 | Inskickat av: KARL ANDERS SIMON HÄSTÖ | 2026-11-09 09:05

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Ögonblick av en fin jul skapas (av hemtjänsten?) åt de (äldre) som behöver det som mest. Målet är att minnas det fina som varit för att våga tro på fina jular framöver. Man gör enkla saker som att hänga upp kanelstång, rätt jullåtar eller gammalt julpynt. Är en riktig julgran lätt att få till så är det ovärderligt. Drivkraften är lyhördhet, man gör något, lutar sig tillbaka och låter personen prata om den vill. Med andra ord: motsatsen till vad julen blivit med julhets och påtvingad 'julstämning', målet här är att hitta det viktiga med julen. Om personen självmant berättar minnen kan det vägleda vidare. Tanken är väldigt enkla saker som gör att personen själv minns tillbaka och grubbleriet blir produktivt. Tanken är något som kan fortsätta även när personalen lämnar, både ljudböcker (med sömnfunktion så de stängs av) och dofter funkar. Många äldre' blir sittande' vid julen och ibland är det kanske ofrånkomligt men det är kanske lättare om den haft några fina julögonblick och är omgiven av saker som påminner om en enklare tid.

Allt detta innebär arbete men kan bli en fin upplevelse för personalen också.

OBS: inget här är menat att kritisera någons arbete, jag vet hur körig julen är. Inget här är nytt, och mycket görs redan, men kanske är perspektivet inspirerande. Någon behöver kanske inte ens gran! Medan det är tvärtom för någon som minns saker såfort den får sitta framför granen 'ifred' en stund. Verkligheten är såklart mer komplicerad men en gemensam paus från julhetsen kan vara en bra utgångspunkt. En sak tar sekunder - - man hänger upp en kanelstång -- medan annat tar tid, men är mer givande, som att pynta granen tillsammans.

Vem behöver detta mest? Det är upp till personalen. Jag tror att man lätt stirrar sig blind på hög ålder, en kärnfrisk, populär 90-åring är nog inte rätt person.

Såhär skulle det kunna se ut:

1. Man försöker få en uppfattning av personens finaste julminnen & vad som går att återskapa. Kan man fråga släkt eller familj, har de gammalt pynt eller liknande? Dofter har stark koppling till minnen, vilka dofter fanns i huset vid jul? Hur lät en fin jul? En brasa funkar inte men kan ses & höras via skärm. Man kanske lyssnar på inspelningar/högläsning av gamla julsagor (Semla Lagerlöf har sagor som handlar om att hitta meningen vid jul). Kanske kan A. I fixa en bra, gammaldags Spotify-lista?

2. Man införskaffar sakerna enligt steg 1. Steg 1 och 2 flyter ofta ihop med varandra.

3. Sakerna är på plats & nu handlar allt om lyhördhet, Tålamod behövs nog för minnena kommer kanske först när personen får sitta själv framför granen 'utan nån som stör' (i onödan). Minnena dyker upp allt eftersom & eventuellt införskaffas fler saker allt eftersom. Kanske saknas personen ljudet av änglaspel eller så påminner brasan på skärmen om myset när man knäckte hasselnötter.

Var får man tag på gran, pynt o annat? Granarna kanske kan vara små som gallrats ut... ? Av kommunen, skogsägare eller julgransodlare. Gammaldags pynt kanske folk skänker om de får veta syftet. Jag kan tänka mig att införskaffandet löser sig självt, om folk vet varför.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

När rikspolitiken växlar mellan lekstuga och pajkastning kanske det lokala kan enas om något litet men viktigt? De (äldre) som behöver julen mest kunde få återuppleva minnen av julen de växte upp med, såg fram emot och kanske har saknat ända sedan dess. När världsläget mörknar behöver kanske vi andra också några minuter framför ett tänt ljus och att göra-listan blir kanske bättre avvägd ifall dagen innan avslutades med några minuter under stjärnhimlen? Eller åtminstone något annat än skärmen.

Bakgrund: i 10 år har jag funderat över äldres situation, gått 2 högskolekurser inriktat på det & försöker vara hjälpsam i allmänhet. Jag pratar med de 'märkliga' som andra undviker, försöker bygga broar människor emellan och inspireras av de som vägrar sätta sig över andra. Jag hoppas förslaget kan bidra till att både väcka och skapa fina julminnen där det verkligen behövs och det tror jag vi alla tjänar på.

En lärdom av högskolestudierna var att de bästa boendena rullar på prickfritt men samtidigt har utrymme för lekfullhet och värme. Exempel: minidokumentären ''Sveriges bästa äldreboende'' på Youtube.

Målet med mitt förslag är en trivsam upplevelse för personerna, som byggs upp kring minnena av fina forntida jular, skapar nya positiva minnen och hopp om fina jular framöver.

Personalen kanske har nytta av att få inblickar i - och höra personen berätta om - en helt annan sorts jul, som var innerlig därför att julens budskap faktiskt behövdes och gav tröst. Det kan ge en 'ursäkt' att ta med sig det gammalmodiga - exempelvis gammal engelsk julmusik - till egna jular framöver.

Är förslaget värt mödan?

Allt som föreslås är billigt. Ibland blir något som verkar bortkastat faktiskt en vinst, även i reda pengar. Följande exempel visar oväntade fördelar med en satsning på mjuka värden: I Irland fick 2000 konstnärer en 'grundinkomst' på 1500 pund per månad. Enligt en extern rapport tjänade Irland på projektet - - i reda pengar - - för att konstnärerna självmant jobbade 4 fler timmar i veckan. Kultursatsningen gav klirr i kassan.

I tuffa tider behöver man tänka framåt, tror jag, och jag tror man aldrig vet vem som kan bidra, eller när eller hur. Nyligen kom en nyhet om att automatiserade rekryteringsysstem rensar bort alla 40+. Något är väldigt fel när erfarenhet inte värderas.

Säter har nog ett 'sparkapital' av bra ideer som aldrig realiseras. Ett relevant exempel på ide-sparkapital: gamla recept. Låt oss säga att en mottagare av medborgarförslaget är mycket gammal och aldrig kommer baka eller stå vid kassan i ett cafe. I projektet (förslaget) bakas kakor med en doft som påminner personen om kakor som personen inte har ätit sedan barndomen. Personens kakrecept finns kvar hos en släkting och hamnar på ett cafe. Andra hör om det och plötsligt dyker 10 andra upp med gamla recept. Året efter öppnar någon ett nytt cafe med de recepten. Osannolikt men inte omöjligt, Faktum är att folk köade med recept i hand inne på 'tokig i bröd' och Säter hade en gång 7 cafeer samtidigt.

Poängen med exemplet är att man faktiskt inte vet vem som kan bidra., eller när eller hur. Ett recept bidrar dessutom oavsett om personen har fysik eller psyke för att stå i kassan någonstans. Har Säter andra självklara typer av ide-sparkapital? Kanske har någon urgammal, klok företagare 'receptet' för hur Säter ska bygga ett näringsliv utifrån det trygga och varma som vi gillar med Säter?

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
KARL ANDERS SIMON

Efternamn
HÄSTÖ

Telefon
0768473103

E-postadress
simonhaestoe@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

§25 Behandling av medborgarförslag om att göra iordning parkeringen vid Bispbergs klack

2025/463

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget ska anses vara besvarat.

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag med följande lydelse har inkommit;

”Dags att fixa till parkeringen vid bispbergs klack, behöver inte vara större men jämna av och grusas upp. Gysinge skog äger marken där. Tidigare stod det även en 190 l soptunna där. Jag har personligen städat och fixat en del på parkeringen genom alla år jag bott här som granne. Även besökare till gruvlaven har nytta av denna plats. Ett stort utflyktsmål, står här ofta 8 till 10 bilar som besöker området. Det finns tillfällen då parkeringen är så full att det parkeras efter byvägen.”

Kommunfullmäktige sammanträdde den 19 februari 2026 och beslutade att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beredning

Bakgrund

Samhällsbyggnads- och kommunstyrelsesektorerna instämmer i förslagsställarens bedömning att den berörda parkeringen behöver förbättras och att det finns ett behov av någon form av regelbunden, årlig skötsel.

Konstateras kan dock att Säters kommunen inte rådighet över markytan och bedömning är därmed att medborgarförslaget inte kan antas.

Länsstyrelsen Dalarna förvaltar och sköter naturreservatet vid Bispbergs klack. Eftersom Säters kommun inte äger marken där parkeringen är belägen har samhällsbyggnadschef tagit initiativ till en dialog med Länsstyrelsen för att undersöka möjligheterna till en bättre och mer långsiktig skötsel av berörd yta.

Med utgångspunkt i detta bör medborgarförslaget anses vara besvarat.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Bror Thomas Vester den 1 november 2025
Kommunfullmäktige den 19 februari 2026 § 4
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 21 oktober 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 oktober 2026 § 9

Tjänsteutlåtande svar på medborgarförslag gällande parkering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget ska anses vara besvarat

Sammanfattning av ärende

.

Ett medborgarförslag med följande lydelse har inkommit;

”Dags att fixa till parkeringen vid bispbergs klack, behöver inte vara större men jämna av och grusas upp. Gysinge skog äger marken där. Tidigare stod det även en 190 l soptunna där. Jag har personligen städat och fixat en del på parkeringen genom alla år jag bott här som granne. Även besökare till gruvlaven har nytta av denna plats. Ett stort utflyktsmål, står här ofta 8 till 10 bilar som besöker området. Det finns tillfällen då parkeringen är så full att det parkeras efter byvägen.”

Kommunfullmäktige sammanträdde den 19 februari 2026 och beslutade att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beredning

Kommundirektörens bedömning

Samhällsbyggnads- och kommunstyrelsesektorerna instämmer i förslagsställarens bedömning att den berörda parkeringen behöver förbättras och att det finns ett behov av någon form av regelbunden, årlig skötsel.

Konstateras kan dock att Säters kommunen inte rådighet över markytan och bedömning är därmed att medborgarförslaget inte kan antas.

Länsstyrelsen Dalarna förvaltar och sköter naturreservatet vid Bispbergs klack. Eftersom Säters kommun inte äger marken där parkeringen är belägen har Samhällsbyggnadschef tagit initiativ till en dialog med Länsstyrelsen för att undersöka möjligheterna till en bättre och mer långsiktig skötsel av berörd yta.

Med utgångspunkt i detta bör medborgarförslaget anses vara besvarat.

Beslutsunderlag

Inkommet medborgarförslag gällande parkering på Bispbergs klack, den 3 november 2025

Kommunfullmäktige den 19 februari 2026 § 4

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

Sektorchefs namn
Titel

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #18092 | Inskickat av: Bror Thomas Vester | 2025-11-01 15:12

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Dags att fixa till parkeringen vid bispbergs klack,,behöver inte vara större men jämna av och grusas upp. Gysinge skog äger marken där. Tidigare stod det även en 190l soptunna där. Jag har personligen städat och fixat en del på parkeringen genom alla år jag bott här som granne. Även besökare till gruvlaven har nytta av denna plats.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Ett stort utflyktsmål,står här ofta 8 till 10 bilar som besöker området.. Det finns tillfällen då parkeringen är så full att det parkeras efter byvägen.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Bror Thomas

Efternamn
Vester

Telefon
+46705882018

E-postadress
bodowest@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

§26 Behandling av medborgarförslag gällande hjälp med gräsklippning för äldre

2026/6

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget gällande gräsklippning för äldre avslås.

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag med följande lydelse har inkommit.

”Mitt förslag är att det ska finnas gräsklippning för äldre i kommunen, som det så fint fungerar med snöskottning. Jag tror att det är viktigt för välmående att det är fint på gården, samt att det kan göra att fler äldre kan bo kvar hemma om hjälp finns.”

Kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2026 och beslutade att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beredning.

Bakgrund

Den sammahällsservice som kommunen erbjuder ska ha sin utgångspunkt i gällande lagstiftning. Från och med augusti 2026 gäller lagen om offentlig säljverksamhet. Lagens intention är att kommunen inte ska bedriva säljverksamhet som på något sätt otillbörligen snedvrider konkurrensen eller tränger undan privata företag som verkar på den aktuella marknaden.

Bedömningen är att det i Säters kommun finns ett flertal företag som erbjuder den här typen av tjänster till privatkunder. Vidare kan tilläggas att tjänster av denna typ vanligen innefattas även RUT-avdraget för trädgårdstjänster vilket gör kostnaden för den enskilde lägre.

Med utgångspunkt i rådande lagstiftning föreslås därför medborgarförslaget avslås.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Elin Maria Svensson den 8 januari 2026
Kommunfullmäktige den 19 februari 2026 § 6
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 21 oktober 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 oktober 2027

Tjänsteutlåtande gällande svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget gällande gräsklippning för äldre avslås.

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag med följande lydelse har inkommit.

”Mitt förslag är att det ska finnas gräsklippning för äldre i kommunen, som det så fint fungerar med snöskottning. Jag tror att det är viktigt för välmående att det är fint på gården, samt att det kan göra att fler äldre kan bo kvar hemma om hjälp finns.”

Kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2026 och beslutade att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beredning.

Kommundirektörens bedömning

Den sammahällsservice som kommunen erbjuder ska ha sin utgångspunkt i gällande lagstiftning. Från och med augusti 2026 gäller lagen om offentlig säljverksamhet . Lagens intention är att kommunen inte ska bedriva säljverksamhet som på något sätt otillbörligen snedvrider konkurrensen eller tränger undan privata företag som verkar på den aktuella marknaden.

Bedömningen är att det i Säters kommun finns ett flertal företag som erbjuder den här typen av tjänster till privatkunder. Vidare kan tilläggas att tjänster av denna typ vanligen innefattas även RUT-avdraget för trädgårdstjänster vilket gör kostnaden för den enskilde lägre.

Med utgångspunkt i rådande lagstiftning föreslås därför medborgarförslaget avslås.

Beslutsunderlag

Inkommit medborgarförslag gällande gräsklippning till äldre den 8 januari 2026

Kommunfullmäktige den 19 februari 2026 § 6

Andreas Mossberg
Sektorchef

Sektorchefs namn
Titel

Lämna medborgarförslag

Verktyg

Ärendenummer: 18508

Inskickat: 2026-01-08 12:38 av ELIN MARIA SVENSSON

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal), Susanne Hoffman (sushof1)

Aktuell status: Inskickat

Visa ärende | Ärendehistorik | Meddelanden (0) | Interna noteringar (0) | Externt ärendenr.

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan “Vad vill du att kommunen ska göra?”

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?*

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Hej,
Mitt förslag är att det ska finnas gräsklippning för äldre i kommunen, som det så fint fungerar med snöskottning.

Motivera ditt förslag*

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Jag tror att det är viktigt för välmående att det är fint på gården, samt att det kan göra att fler äldre kan bo kvar hemma om hjälp finns.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget? *

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
ELIN MARIA SVENSSON
Telefon
0736505563
E-postadress
vikaflickan@gmail.com (mailto:vikaflickan@gmail.com)
Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget? *

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Säters kommun

Telefon
0225-55 000

Besöksadress
Åsgränd 2

Postadress
Box 300
783 27 Säter

E-postadress
kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)

Facebook
Följ kommunen på Facebook
(https://facebook.com/saterskommun/)

Copyright © Säters kommun Organisationsnummer: **212000-2247**

§27 Behandling av medborgarförslag gällande anläggande av pendlingsparkering i Gustafs

2026/171

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget ska anses vara besvarat.

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag om pendlarparkering i Gustavs har inkommit

Förslagsställaren beskriver att allt fler Gustafsbor behöver pendla till arbete, studier och andra aktiviteter i närliggande orter så som Säter, Borlänge och Falun. Vidare menar förslagsställaren att det i dagsläget inte finns det anpassade pendlingsparkeringsplatser i Gustafs, vilket enligt förslagsställaren leder till att bilar ofta parkeras på olämpliga eller otillåtna platser.

Som bilaga till förslaget finns en lista med namnunderskrifter till stöd för förslaget.

Kommunfullmäktige behandlade ärendet den 23 april 2026 och beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Som en del av kommunstyrelsen beredning bör ett yttrande inhämtas från samhällsbyggnadsnämnden. Yttrandet bör innehålla både en bedömning av behovet av pendlingsparkering, samt förslag på plats för en sådan parkering och en beräkning av kostnader och tidsplan för att tillskapa den samma.

Kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträdde den 25 augusti 2026 och beslutade att uppdra till samhällsbyggnadsnämnden att inkomma med yttrandet innehålla både en bedömning av behovet av pendlingsparkering, samt förslag på plats för en sådan parkering och en beräkning av kostnader och tidsplan för att tillskapa en pendlingsparkering.

Samhällsbyggnadsnämnden sammanträdde den 14 oktober 2026 och beslutad uttala sig att; samhällsbyggnadsnämnden anser att medborgarförslaget bör vara besvarat.

Som motiv till sitt yttrande anför samhällsbyggnadsnämnden att nämnden ser mobilitetspunkter såsom pendlarparkeringar vid stråkhållplatser som högt prioriterade i att utveckla en hållbar framtid i kommunen.

Vidare beskriver nämnden att den har uppdragit sektorn att arbeta fram goda pendlarparkeringar. Platsen i Gustafs är under pågående utredning.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Sebastian Gustafsson den 8 april 2026
Kommunfullmäktige den 23 april 2026 § 35
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 13 augusti 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 25 augusti 2026 § 137
Samhällsbyggnadsnämnden den 14 oktober 2026 § 75
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 20 oktober 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 oktober 2026 § 12

Tjänsteutlåtande gällande pendlingsparkering i Gustafs

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget ska anses vara besvarat

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag om pendlarparkering i Gustavs har inkommit

Förslagsställaren beskriver att allt fler Gustafsbor behöver pendla till arbete, studier och andra aktiviteter i närliggande orter så som Säter, Borlänge och Falun. Vidare menar förslagsställaren att det i dagsläget inte finns det anpassade

pendlingsparkeringsplatser i Gustafs, vilket enligt förslagsställaren leder till att bilar ofta parkeras på olämpliga eller otillåtna platser.

Som bilaga till förslaget finns en lista med namnunderskrifter till stöd för förslaget.

Kommunfullmäktige behandlade ärendet den 23 april 2026 och beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Som en del av kommunstyrelsen beredning bör ett yttrande inhämtas från Samhällsbyggnadsnämnden. Yttrandet bör innehålla både en bedömning av behovet av pendlingsparkering, samt förslag på plats för en sådan parkering och en beräkning av kostnader och tidsplan för att tillskapa den samma.

Kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträdde den 25 augusti 2026 och beslutade att uppdra till Samhällsbyggnadsnämnden att inkomma med yttrandet innehålla både en bedömning av behovet av pendlingsparkering, samt förslag på plats för en sådan parkering och en beräkning av kostnader och tidsplan för att tillskapa en pendlingsparkering.

Samhällsbyggnadsnämnden sammanträdde den 14 oktober 2026 och beslutad uttala sig att; *Samhällsbyggnadsnämnden anser att medborgarförslaget bör vara besvarat och yttrar*

Som motiv till sitt yttrande anför Samhällsbyggnadsnämnden att

nämnden ser mobilitetspunkter såsom pendlarparkeringar vid stråkhållplatser som högt prioriterade i att utveckla en hållbar framtid i kommunen.

Vidare beskriver nämnden att den har uppdragit sektorn att arbeta fram goda pendlarparkeringar. Platsen i Gustafs är under pågående utredning.

Delges

Medborgarförslagställaren

Gata- och fastighetsenheten får återkommande frågor från personer som pendlar från Gustafs till arbete, studier och andra aktiviteter i Säter, Borlänge och Falun. Det finns därför ett återkommande behov av möjlighet att parkera i anslutning till kollektivtrafiken för personer som kombinerar bil och buss.

Samhällsbyggnadsnämnden har utrett möjligheten att anlägga en pendlingsparkering i Gustafs och har ansökt om bygglov för en sådan. Bygg- och miljönämnden har beviljat bygglov, men beslutet har överklagats och ärendet prövas för närvarande av Länsstyrelsen.

Den föreslagna pendlingsparkeringen är belägen på mark som enligt gällande detaljplan är utlagd som naturmark, i anslutning till kollektivtrafiken i Gustafs och bedöms kunna tillgodose behovet.

Genom de ändringar i plan- och bygglagen som trädde i kraft den 1 december 2025 har möjligheten att medge avvikelser från detaljplan utökats, bland annat när åtgärden är ett allmänintresse och är förenligt med detaljplanens syfte.

Kostnaden för att anlägga parkeringen bedöms uppgå till cirka 1 185 tkr exklusive moms. I dessa kostnader är inte kostnader för eventuella markföroreningar inräknade. Eftersom bygglovsbeslutet är överklagat är tidsplanen beroende av Länsstyrelsens prövning.

Samhällsbyggnadsnämnden har därmed redan vidtagit åtgärder i enlighet med intentionerna i medborgarförslaget. Den fortsatta hanteringen av pendlingsparkeringen är beroende av Länsstyrelsens prövning av det överklagade bygglovet. Medborgarförslaget kan därmed anses som besvarat.

Kommundirektörens bedömning

Med utgångspunkt i Samhällsbyggnadsnämndens svar är det tydligt att ett arbete i samma riktning som medborgarförslaget är påbörjat innan medborgarförslaget inkom. Medborgarförslaget bör därmed anses vara besvarat.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag gällande Anläggning av pendlingsparkering i Gustafs den 8 april 2026

Kommunfullmäktige den 23 april 2026 § 35

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 25 augusti 2026 § 137

Samhällsbyggnadsnämnden den 14 oktober 2026 § 75

Sektorchefs namn
Titel

Ank. 8/4 2026

Medborgarförslag: Anläggning av pendlingsparkering i Gustafs

Till Säters kommun,

Jag vill härmed lämna in ett medborgarförslag om att anlägga en pendlingsparkering i Gustafs.

Bakgrunden till mitt förslag är att allt fler Gustafsbor behöver pendla till arbete, studier och andra aktiviteter i närliggande orter som Säter, Borlänge och Falun. Många väljer att ta bilen en del av vägen och byter sedan till kollektivtrafik. I dagsläget finns det ingen anpassad pendlingsparkering i Gustafs, vilket leder till att bilar ofta parkeras på olämpliga eller otillåtna platser. Detta skapar både trafikproblem och oro för trafiksäkerheten, särskilt i närheten av hållplatser och skolor.

En särskild pendlingsparkering skulle underlätta vardagen för pendlare, avlasta trafiken kring hållplatserna och uppmuntra fler att välja kollektivtrafik även till Säter. Jag föreslår därför att kommunen utreder möjligheterna att anlägga en pendlingsparkering i anslutning till kollektivtrafikens hållplatser i Gustafs.

Jag hoppas att Säters kommun tar detta förslag i beaktande och ser över möjligheten att stödja hållbart resande för kommuninvånarna i Gustafs.

Vänliga hälsningar,
Pendlarna i Gustafs

Inlämnat av Sebastian Gustafsson, sebastian.gustafsson@nara.ica.se, 076-1613701

Namn	Adress	underskrift

§28 Behandling av medborgarförslag gällande anlägga en pendlarparkering i närheten av ICA i Gustafs

2026/424

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget ska anses vara besvarat

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag med följande lydelse har inkommit:

Eftersom bussförbindelserna är bristfälliga i stora delar av Gustafs behöver många av oss ta oss till ICA i Storhaga för att ta en buss därifrån. Det är även många ungdomar som vill ta sig till och från gymnasiet med buss och har en EPA att transportera sig till ICA med. Svårigheterna är att vi inte har någonstans att parkera våra fordon.

Kommunfullmäktige sammanträdde den 15 oktober 2026 och beslutade att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beredning.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har sedan tidigare ett uppdrag att bereda ett medborgarförslag om en annan pendlarparkering inom samma område. I det ärendet har samhällsbyggnadsnämnden yttrat sig och beskrivit att ett arbete kring i samma riktning som medborgarförslaget är påbörjat innan medborgarförslaget inkom. Med utgångspunkt i samhällsbyggnadsnämndens yttrande i det tidigare ärendet bör Medborgarförslaget bör anses vara besvarat.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Emma Lisa Nilzon Tobiasson den 17 september 2026
Kommunfullmäktige den 15 oktober 2026 § 12
Samhällsbyggnadsnämnden den 14 oktober 2026 § 75
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 20 oktober 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 oktober 2026 § 13

Tjänsteutlåtande gällande pendlingsparkering i närheten av ICA Gustafs

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget ska anses vara besvarat

Sammanfattning av ärende

Ett medborgarförslag med följande lydelse har inkommit:

Eftersom bussförbindelserna är bristfälliga i stora delar av Gustafs behöver många av oss ta oss till ICA i Storhaga för att ta en buss därifrån. Det är även många ungdomar som vill ta sig till och från gymnasiet med buss och har en EPA att transportera sig till ICA med. Svårigheterna är att vi inte har någonstans att parkera våra fordon.

Kommunfullmäktige sammanträdde den 15 oktober 2026 och beslutade att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beredning.

Kommundirektörens bedömning

Kommunstyrelsen har sedan tidigare ett uppdrag att bereda ett medborgarförslag om en annan pendlarparkering inom samma område. I det ärendet har samhällsbyggnadsnämnden yttrat sig och beskrivit att ett arbete kring i samma riktning som medborgarförslaget är påbörjat innan medborgarförslaget inkom. Med utgångspunkt i samhällsbyggnadsnämndens yttrande i det tidigare ärendet bör Medborgarförslaget bör anses vara besvarat.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag gällande pendlingsparkering den 17 september 2026
Kommunfullmäktige den 15 oktober 2026
Samhällsbyggnadsnämnden den 14 oktober 2026 § 75

Sektorchefs namn
Titel

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #21678 | Inskickat av: EMMA LISA NILZON TOBIASSON | 2026-09-17 14:58

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Jag önskar att det byggs en pendlarparkering i närheten av ICA i Gustafs.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Eftersom bussförbindelserna är bristfälliga i stora delar av Gustafs behöver många av oss ta oss till ICA i Storhaga för att ta en buss därifrån. Det är även många ungdomar som vill ta sig till och från gymnasiet med buss och har en EPA att transportera sig till ICA med. Svårigheterna är att vi inte har någonstans att parkera våra fordon.

Mvh/ Lisa Nilzon Tobiasson, Åsen Gustafs

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
EMMA LISA

Efternamn
NILZON TOBIASSON

Telefon
070-870 45 00

E-postadress
lisa_nilzon@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Nya motioner och medborgarförslag

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

§125 Kommunal skattesats 2027

2026/346

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta fastställa skattesatsen för 2027 till 22,31, vilket är oförändrat från 2026.

Sammanfattning av ärende

Kommunallagen 11 kap 11 § föreskriver att kommunfullmäktige ska fastställa skattesatsen för nästkommande år senast före november månads utgång.

Ingen förändring av skattesatsen föreslås för 2027, dvs skattesats för år 2027 för kommunen föreslås uppgå till 22,31.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 14 augusti 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 29 september 2026 § 146

Delges

Kommunal skattesats 2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta fastställa skattesatsen för 2027 till 22,31, vilket är oförändrat från 2026.

Sammanfattning av ärende

Kommunallagen 11 kap 11 § föreskriver att kommunfullmäktige ska fastställa skattesatsen för nästkommande år senast före november månads utgång.

Ingen förändring av skattesatsen föreslås för 2027, dvs skattesats för år 2027 för kommunen föreslås uppgå till 22,31.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Sektorchefs namn
Kommundirektör

§23 Reviderad budget 2027 och budgetdirektiv 2028-2031, Säters kommun

2026/66

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Tagit del av informationen gällande reviderad budget 2027 samt budgetdirektiv för 2028–2031.

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa driftsbudgetram för reviderad budget 2027 per nämnd i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa investeringsbudgetram för reviderad budget 2027 per nämnd i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Förslag till beslut på sammanträdet

Mats Nilsson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till reviderad budget 2027.

Karin Frejd (C) yrkar avslag på majoritetens driftsbudget 2027. Budgeten överskrider inkomsterna vilket inte överensstämmer med god ekonomisk hushållning över tid.

Beslutsgång

Ordförande ställer yrkandena mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Reservation

Karin Frejd (C) reserverar sig mot beslutet gällande driftsbudgetram för reviderad budget 2027.

Deltar inte i beslutet

Ali Ahmed Omar Hamdo (V) deltar inte i beslutet.

Sammanfattning av ärende

Kommundirektör och ekonomichef redogör för aktuellt läge i budgetprocessen avseende budget 2027 och budgetdirektiv för 2028 – 2031; vilket innefattar aktuellt befolkningsprognos, skatteunderlagsprognos samt pensionsprognos och de beslut gällande budget 2027 som fattats utav nämnderna under oktober 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 20 oktober 2026
Förslag till investeringsbudget från kommunstyrelsesektorn den 27 oktober 2026
Majoritetens förslag till driftsbudget 2027 den 27 oktober 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 oktober 2027 § 8
Reviderad budget 2027, kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 oktober 2026

Reviderad budget 2027
Säters kommun

Beslut i Kommunstyrelsen

2026-11-10

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning ... 3
2 Sammanfattning ... 3
3 Budgetprocess och resursfördelning ... 4
4 Samhällsekonomisk utveckling ... 5
5 Kommuners ekonomiska förutsättningar ... 8
6 Säters kommuns förutsättningar ... 10
6.1 Förväntade intäkter ... 11
6.2 Befolkning och demografi ... 12
6.3 Budgetförutsättningar kostnader ... 17
6.4 Nettokostnadsavvikelse ... 19
7 God ekonomisk hushållning ... 21
8 Säters kommuns vision och strategiska mål ... 22
8.1 Vision ... 22
8.2 Strategiska mål 2024-2027 ... 22
9 Finansiella mål ... 23
9.1 Resultatmål ... 23
9.2 Investeringar med mål för självfinansieringsgrad ... 24
9.3 Skuldsättning ... 27
9.4 Pensionsförvaltning ... 28
10 Driftbudgetramar per nämnd/sektor ... 29
10.1 Driftsbudgetäskande per nämnd ... 30
10.2 Tjänsteorganisationens förslag driftsbudget 2027 ... 30
10.3 Beslutade Driftbudgetramar 2027 ... 32
10.4 Reviderad budget 2027 ... 32
10.5 Beslut Budgetramar 2028-2030 ... 35
11 Investeringsbudget per nämnd/sektor ... 35
11.1 Förslag investeringar från tjänsteorganisationen ... 36
11.2 Beslut Investeringsramar 2027-2030 ... 36
11.3 Investeringar reviderad budget ... 38
12 Finansiella rapporter ... 39
12.1 Resultaträkning ... 39
12.2 Balansräkning ... 40
13 Uppdrag till kommundirektör ... 41
14 Beslut Budget 2027 & plan 2028-2030 ... 42
15 Tidplan ... 43

SÄTERS KOMMUN

1 Inledning

Budget 2025 och framåt baseras på en förändrad budgetprocess med en resursfördelningsmodell som baseras på prislappar. Budgetdokumentationen kommer att uppdateras löpande under året för budget 2027 och plan för 2028-2030 och syftar till att skapa förståelse för de olika faktorer som påverkar det ekonomiska läge som råder i Sveriges kommuner och Säters kommun. Budgetförutsättningarna för år 2027-2030 beskrivs i underlaget utifrån de faktorer som påverkar världen, Sverige och Sveriges kommuners ekonomiska läge. Information till budgetdokument kommer från SKR, SCB, Kolada samt från Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning” (per 2025-09-25) samt dokument för kommunfullmäktiges beslut av vision och strategiska mål 2024-2027.

2 Sammanfattning

Säters kommun strävar efter ekonomisk stabilitet samtidigt som vi vill upprätthålla åtaganden och möjliggöra framtidssatsningar, fokusera på hållbar utveckling, medborgarservice samt uppfylla de strategiska målen för en inkluderande och trivsam kommun. Utöver de finansiella målen och verksamhetsmålen har omvärldsfaktorer stor påverkan på kommunens ekonomi.

Kommuner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och det är kommunfullmäktige som beslutar om riktlinjer och resultatreserver. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen och de finansiella målen uppnås.

Kommunens fyra strategiska mål utgörs av rikare liv, hållbar framtid, omsorgsfull boendeutveckling och serviceorienterad organisation. De finansiella målen utgörs av resultatmål, mål för skuldsättning och självfinansieringsgrad samt mål för pensionsförvaltningen. Reglerna för balanskravet beskriver hur balanskravsresultatet skall beräknas samt anger hur ekonomiska underskott skall beräknas och regleras.

Kommunen har också ett åtagande för pensioner som ökar när stora åldersgrupper födda under 1950-talet har gått i pension och förväntas öka ytterligare när stora åldersgrupper födda under 1960-talet går i pension. Viss andel av utbetalningar för dessa pensionskostnader kan finansieras via de medel som avsatts i kapitalförvaltning, i samband med försäljningen av Säters energiverk.

Investeringsbehoven är höga, särskilt för lokaler, infrastruktur och VA-verksamhet mm vilket kräver anpassning och prioriteringar för att inte överbelasta den kommunala ekonomin. Låneskulden har ökat kraftigt och förväntas öka ytterligare, vilket påverkar räntekostnaderna. För detta har kommunen och dess bostadsbolag infört ett tak för skuldsättning samt att kommunen har mål på självfinansieringsgrad för att hantera kommande investeringsbehov.

Säterbostäder AB, kommunens bostadsbolag, förväntas visa positiva resultat under perioden.

Förväntade intäkter för kommunen beror på befolkningsutveckling, skatteunderlag, utjämningssystemet och statliga anslag. Finansiella resultatmål innebär att behålla viss procentandel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att täcka investeringar och ökade lånebehov. Kommunen behöver anpassa kostnaderna till de förväntade intäkterna.

Till reviderad budget för 2027 har förändringar skett av förväntade intäkter, investeringsnivåer, lånebehov, pensionskostnader och driftsbudgetramar samt av pensionsmedel. Kommunens intäkter från skatter, generella bidrag och utjämning beräknas uppgå till 948,1 mkr, vilket är en ökning med 1,3 mkr jämfört med beslutat budget i kommunfullmäktige per 2026-06-11. Översyn har gjorts av kommunens investeringsnivåer där lägre nivåer prognostiseras för 2026 och minskningar har gjorts av investeringar för 2027 med 43 mkr. Lägre investeringsramar leder till minskade kapitalkostnader samt lägre beräknat lånebehov som innebär minskade räntekostnader på 5,0 mkr för år 2027. Till reviderad budget 2027 ökar driftsbudgetramar med 10,3 mkr och uttag av pensionsmedel ökar med 4,0 mkr till ett uttag på 12,0 mkr. Överskottsmålet på 3% av skatter, generella bidrag och utjämning för justerat resultat kvarstår.

3 Budgetprocess och resursfördelning

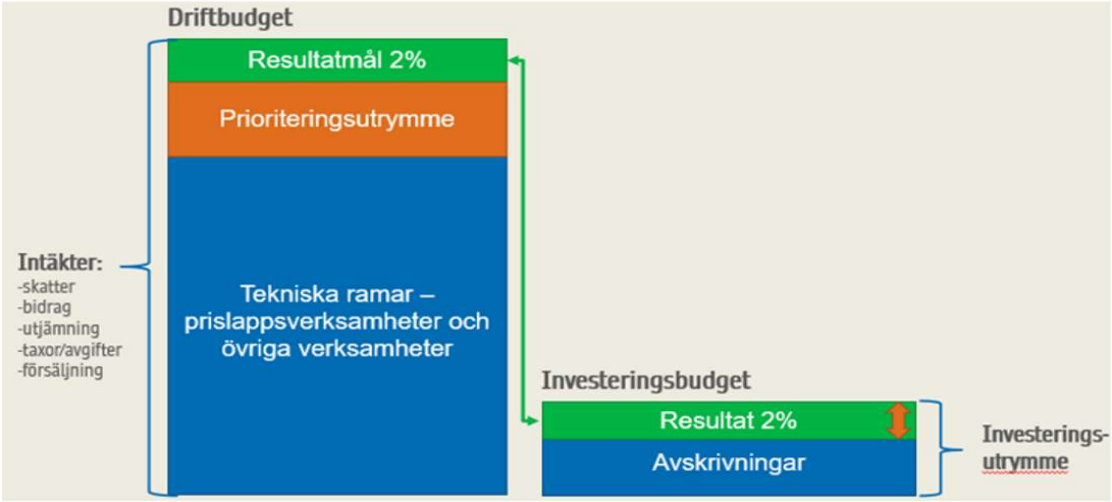
Budget för 2025 och framåt baseras på en förändrad budgetprocess med en resursfördelningsmodell som baseras på prislappar, även kallas prislappsmodellen. I stället för att som tidigare fördela utifrån tidigare ramar med ”budget-på-budget”, görs en preliminär fördelning utifrån vad verksamheterna bör kosta. Resursfördelning görs utifrån prislappar som ska spegla verksamhetens behov utifrån de demografiska förutsättningarna. En prislapp är en styckkostnad för ett barn, en elev eller en brukare som används för att räkna ut en grundkostnad för verksamheten - det som kallas en ”teknisk ram”.

Prislappen utgår ifrån standardkostnaden i kostnadsutjämningen. Kommunens standardkostnad är det som till exempel en grundskoleelev "borde" kosta utifrån de förutsättningar kommunen har. Standardkostnaden är den teoretiska kostnad som kommunen (enligt systemet) bör ha om verksamheten bedrivs med en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå. Rikets standardkostnad kommer från inrapporterade räkenskapssammandrag (RS) två år före. Kommunens samtliga verksamheter omfattas av prislappsmodellen.

Det är dock inte alla verksamheter som omfattas av kostnadsutjämningssystemet, bara det som brukar kallas ”obligatorisk verksamhet”. Dit hör förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, ordinärt- och särskilt boende. LSS har en egen utjämning. Övriga verksamheter har ingen egen modell i utjämningen och för dessa kan man antingen välja att göra som tidigare, budgetera efter mest lika kommuners eller lika stora kommuners kostnader.

Den tekniska ramen är en basnivå. Utifrån den kan sedan kommunen lägga till eller dra bort medel utifrån beslut om ambitionsnivå, dvs göra prioriteringar som i modellen kallas prioriteringsutrymme. Modellen tar hänsyn till förväntade intäkter och kommunens resultatnivå och ger en överblick hur intäkter, driftsbudget och investeringsbudget samt investeringsutrymme hänger ihop.

Bild över SKR:s resursfördelningsmodell:

Kommunens intäkter förändras inte med prislappsmodellen. Den ger ett nytt sätt att fördela resurserna med utgångspunkt i kommunens befolkning och den ambitionsnivå kommunen väljer. Det som ändras är att politiken får ett kraftfullare verktyg för att bedöma vad som är grundkostnaden för verksamheterna och hur stort utrymme man har till sitt förfogande för att göra satsningar/prioriteringar.

4 Samhällsekonomisk utveckling

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade den senaste skatteunderlagsprognos den 6 oktober 2026. I cirkulär 26:28, Aktuell Ekonomi för regioner och kommuner, presenterar SKR budgetförutsättningar för åren 2026-2030 som sammanfattas i detta avsnitt.

Hushållskonsumtion och investeringar lyfter BNP-tillväxten

- Svensk BNP-tillväxt stiger nu och både år 2026 och 2027 växer BNP klart snabbare än de föregående fyra åren.
- Arbetsmarknadskonjunkturen stärks tydligt nästa år: antalet arbetade timmar ökar kraftigt och arbetslösheten faller.
- Stigande sysselsättning ger hög tillväxt i lönesumman 2027 och det kommunala skatteunderlaget ökar då med hela 5 procent.

Sveriges ekonomi visar tecken på en allt starkare konjunktur, trots en osäker omvärld med svag global tillväxt, hög inflation och geopolitiska konflikter. BNP-tillväxten väntas öka under 2026 och 2027, främst tack vare ökad hushållskonsumtion och stigande investeringar. Hushållens köpkraft stärks av högre realinkomster, skattesänkningar och lägre inflation, vilket bidrar till ökad konsumtion. Investeringar inom bland annat försvar, infrastruktur, datacenter och klimatomställning driver också tillväxten.

Arbetsmarknaden har ännu inte förbättrats i samma takt som ekonomin, men utsikterna för 2027 är ljusare med förväntad ökning av sysselsättning och inkomster. Samtidigt kvarstår betydande risker kopplade till handelskonflikter, krigen i Ukraina och Mellanöstern samt stigande energi- och räntekostnader. Sammantaget förväntas den svenska ekonomin fortsätta återhämta sig, men utvecklingen är beroende av hur den globala ekonomin och de geopolitiska förhållandena utvecklas.

Prognosen för KPIF-inflationen nästa år har höjts, med anledning av dels uppreviderade energipriser, dels uppreviderad KPIF-inflation exklusive energi (KPIF-XE). Att den genomsnittliga bolåneräntan 2027 väntas öka mer jämfört med årsgenomsnittet 2026 följer av ett ändrat antagande om Riksbankens styrränta. Riksbanken bedöms nu höja styrräntan i december i år (jämfört med april 2027 i föregående prognos). Denna justering bidrar till att höja KPI-inflationen nästa år, men dämpa densamma året därefter då prognosen över styrräntans nivå 2028 inte reviderats.

Tabell Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

Nyckeltal	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP	1,6	2,8	2,6	1,8	1,7	1,8
Arbetade timmar	-0,3	0,6	1,9	0,8	0,4	0,4
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,8	8,6	8,0	7,4	7,4	7,5
Befolkning, 15–74 år	0,4	0,2	0,1	0,3	0,3	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	3,5	4,3	5,3	4,6	4,0	4,1
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,7	3,6	3,4	3,5	3,5	3,5
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,6	3,5	3,4	3,5	3,5	3,5
Inflation, KPIF	2,6	1,6	2,2	2,5	2,0	2,0
Inflation, KPI	0,7	1,0	2,8	3,2	2,8	2,2
Inflation, KPI, juni	0,7	0,7	2,5	3,2	2,9	2,2
Prisbasbelopp, tkr	58,8	59,2	59,6	61,2	63,1	64,9
Inkomstbasbelopp, tkr	80,6	83,4	86,3	89,6	92,7	95,8
Styrränta, värde vid årets slut, procent	1,75	2,00	2,00	2,25	2,50	2,50

Anm. BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Trots stigande BNP-tillväxt har sysselsättningen stått och stampat en längre tid. Arbetade timmar sjönk till och med både 2024 och 2025, trots att BNP sammantaget steg med cirka 3,5 procent dessa år. I år stiger timvolymen igen, men det blir ändå inte någon riktigt stor uppgång, inte minst till följd av den svaga timutvecklingen under det första halvåret. Den höga produktivitetstillväxt som gällt i några år växlar nu ned. I stället drivs BNP-tillväxten huvudsakligen av den klart högre timtillväxten

som väntas nästa år och därefter. En eftersläpande förstärkning av arbetsmarknadskonjunkturen i förhållande till uppväxlingen av BNP-tillväxten stundar alltså. Antalet sysselsatta ökar markant kommande år och en klar nedgång i andelen arbetslösa väntas både 2027 och 2028.

Skatteunderlag

Jämfört med föregående prognos per augusti visar nu prognosen för det faktiska skatteunderlaget en något större ackumulerad ökning fram till 2029.

Tabell Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Faktiskt skatteunderlag	3,6	3,7	5,0	4,2	4,0	3,9
Regelförändringar*	-0,3	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	3,9	4,1	5,0	4,2	4,0	3,9
Prisutveckling	-0,3	2,6	2,6	3,5	3,3	2,9
Realt skatteunderlag	4,2	1,5	2,3	0,7	0,7	1,0

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.
Källa: Skatteverket och SKR

En svag konjunkturutveckling (och negativ ökning av antalet arbetade timmar) gör att skatteunderlaget ökar mindre än det historiska genomsnittet 2025. Prognosen tyder på att skatteunderlagstillväxten 2026 och 2028-2030 också är svagare än genomsnittet. Sammantaget innebär prognosen för det underliggande skatteunderlaget fram till 2029 en svagare ökningstakt än genomsnittet de senaste 10 åren.

Tabell Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Procentuell förändring

Utveckling	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Genomsnitt 10 år	4,5	4,4	4,3	4,4	4,4	4,4
Årlig förändring	3,9	4,1	5,0	4,2	4,0	3,9
Differens	-0,6	-0,3	0,7	-0,2	-0,4	-0,5

Källa: Skatteverket och SKR

Befolkningsprognos

Den 16 april presenterade SCB en befolkningsprognos för åren 2026–2070. Barnafödandet 2025 var det lägsta sedan 2002 och beräknas fortsatt vara på en låg nivå de närmaste åren. Samtidigt ökar antalet äldre och antalet avlidna väntas därför öka. Detta, tillsammans med ett lägre invandringsöverskott än tidigare, bidrar till att befolkningen växer med förskjutning till allt fler i äldre åldrar och allt färre i yngre åldrar.

Pensionskostnaderna minskade kraftigt 2025
I prognosen per april beräknade SKR att kommunernas och regionernas kostnader för avtalspensioner (inklusive särskild löneskatt) minskade med cirka 48 miljarder kronor 2025. Minskningen beror i stor utsträckning på en lägre uppräkning till följd av att inflationen har sjunkit till en nivå i linje med Riksbankens mål. Uppräkningens storlek avgörs av inflationen i juni året innan. I år väntas kostnaderna minska med cirka 8 miljarder kronor och sedan vara i det närmaste oförändrade 2027.

Pensionskostnaderna har sjunkit markant sedan toppnoteringen 2024. Det beror till stor del på att inflationen stabiliserats till nivåer inom Riksbankens mål. I slutet av prognosperioden väntas inflationen öka och pensionskostnaderna likaså.

5 Kommuners ekonomiska förutsättningar

De nya beräkningarna av kommunernas pensionskostnader ligger i linje med den föregående prognosen och det preliminära PO-pålägget för 2027 från april.

Beräkningarna som SKR tar fram över pensionskostnader, som ligger till grund för det rekommenderade PO-pålägget, utgår från ett genomsnitt för alla kommuner. Pensionskostnaderna varierar däremot kraftigt mellan enskilda kommuner. Det är därför angeläget att hänsyn tas till kommunernas egna prognosticerade kostnader.

Kommunernas kostnader för pensioner beräknas till 50 miljarder kronor 2026. Den avgiftsbestämda delen och utbetalningar från ansvarsförbindelsen utgör de största kostnadsposterna. Från och med 2028 väntas den finansiella kostnaden och kostnaden för den förmånsbestämda pensionen öka, vilket ger högre pensionskostnader 2028–2030.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex (PKV)
I SKR:s kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Förändringen i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring är skillnaden mellan förändringen i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneförändringar och PO-pålägg) samt på övrig förbrukning. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler.

Jämfört med prognosen från augusti innebär dessa beräkningar en ökning av PKV för 2026 och 2028, och en sänkning 2027 och 2029. Ackumulerat för dessa år innebär denna uppdatering en liten upprevidering. Pensionskostnaderna är upprevideradе relativt mycket 2026. Även förbruknings-priset är upprevideрat något, vilket beror på utfall under första halvåret. PKV blir därmed tre

tiondelar högre i denna prognos. 2027 är pensionskostnaderna nedreviderade relativt mycket, vilket tillsammans med höjningen 2026, innebär en stor minskning av arbetskraftskostnaderna. Antagandet om löneökningar är oförändrat mot föregående prognos. Prognosen för KPIF-inflationen är något upprevideraad vilket ger ett högre förbrukningspris. Sammantaget innebär detta en stor nedrevidering av PKV för 2027.

Tabell Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) inklusive PO-effekt (per 2026-04-29)
Årlig procentuell förändring (Källa: SKR)

Prisindex	2025	2026	2027	2028	2029
Arbetskraftskostnader*	-0,8	3,0	3,4	3,7	4,0
Övrig förbrukning	2,5	2,8	2,6	2,5	2,6
Prisförändring, %	**0,2**	**2,9**	**3,1**	**3,3**	**3,5**

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter*

Tabell Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) inklusive PO-effekt (per 2026-10-06)
Årlig procentuell förändring (Källa: SKR)

Prisindex	2026	2027	2028	2029	2030
Arbetskraftskostnader*	3,1	2,7	4,1	3,9	3,3
Övrig förbrukning	2,8	2,8	2,5	2,6	2,6
Prisförändring, %	**3,0**	**2,7**	**3,6**	**3,5**	**3,1**

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.*

Utan påverkan av tjänstepensionerna blir utvecklingen av PKV jämn under åren.

Tabell Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekt (per 2029-04-29)
Årlig procentuell förändring (Källa: SKR)

Prisindex	2025	2026	2027	2028	2029
Arbetskraftskostnader*	3,3	3,4	3,4	3,5	3,5
Övrig förbrukning	2,5	2,8	2,6	2,5	2,6
Prisförändring, %	**3,1**	**3,2**	**3,1**	**3,2**	**3,2**

**Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter*

Tabell Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekt (per 2029-10-06)
Årlig procentuell förändring (Källa: SKR)

Prisindex	2026	2027	2028	2029	2030
Arbetskraftskostnader*	3,5	3,4	3,5	3,5	3,5
Övrig förbrukning	2,8	2,8	2,5	2,6	2,6
Prisförändring, %	**3,3**	**3,2**	**3,2**	**3,2**	**3,2**

**Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.*

Arbetsgivaravgifter och genomsnittligt PO-pålägg för 2026 samt preliminärt för 2027
I december reviderade SKR genomsnittligt PO-pålägg i kommunerna för 2026 till 40,5 procent, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med det preliminära genomsnittliga PO-pålägget (40,7 procent) som publicerades i april 2025. PO-pålägget för 2026 innebär en ökning med 0,3 procentenheter i jämförelse med 2025.

För år 2027 beräknar SKR ett preliminärt genomsnittligt PO-pålägg på 40,4 procent i kommunerna, vilket innebär en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med genomsnittligt PO-pålägg för 2026. Minskningen förklaras av lägre kostnader för avtalspension. Övriga delar i form av arbetsgivaravgifter (31,4 procent) och avtalsförsäkringar (0,2 procent) är preliminärt oförändrade. Bedömningen av PO-pålägget för 2027 är preliminär och beroende av bland annat inflations- och inkomstutvecklingen. Prisbasbeloppet för 2027 baseras på KPI-inflationen i juni 2026, som beräknas av SCB i mitten av juli. Om inflationstakten avviker från SKR:s prognos kan preliminärt PO-pålägg för 2027 behöva justeras.

Tabell PO-pålägg i kommuner och prognos över avtalspensioner (2026-04-29)
Procent av lönesumman om inte annat anges

Kommuner	2025	2026	2027	2028	2029
Avtalspensioner	8,6	8,9			
Avtalspensioner, prognos			8,8	8,9	9,6
PO-pålägg	40,2	40,5	40,4		

**Underlag för beräknad genomsnittligt PO-pålägg*

Källor: SKR.

6 Säters kommuns förutsättningar

Säters kommun skall ha en över tid stabil ekonomi. En stabil ekonomi är en grundläggande förutsättning för att kommunen skall klara de ålägganden som riksdagen har beslutat om och de satsningar som kommunen själv vill göra. Kommunen kan endast med en stabil ekonomisk grund fullfölja sina åtaganden gentemot kommunens invånare. Kommunens budget grundar sig på en anpassning av kostnaderna till de förväntade intäkterna och därigenom upprättas en budget i balans. Detta är ett grundläggande krav i kommunallagen som kommunen är skyldig att följa.

Kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB, skall uppvisa positiva resultat under planperioden. Det tidigare utgivna aktieägartillskottet på 9 mkr har under 2014 återbetalats till kommunen. Återbetalningen har använts för att finansiera en nyemission på 9 mkr i aktiekapital. Genom att öka aktiekapitalet möjliggörs en högre utdelning från bolaget. Beslut om utdelning tas på bolagets stämma efter avgiven årsredovisning.

Kommunen har ett åtagande för pensioner intjänade före 1998 som inte redovisas som skuld i kommunens balansräkning. Åtagandet kommer att infrias successivt i takt med att kommunalt anställd personal går i pension och kommunens kostnader för pensioner har ökat och kommer att öka markant när de stora åldersgrupperna födda på slutet av 50-talet och på 60-talet går i pension. Viss andel av utbetalningar för dessa pensionskostnader kan finansieras via de medel som avsatts i kapitalförvaltning, i samband med försäljningen av Säters Energiverk.

6.1 Förväntade intäkter

Faktorer som har stor betydelse för intäktsutvecklingen är befolkningsutvecklingen, demografin samt skatteunderlagets utveckling, det kommunala utjämningssystemets utformning och statens anslag till detta.

Skatteintäkter och generella bidrag
De egna skatteintäkterna och bidraget från inkomstutjämningen är beroende av hur skatte-underlaget, de totala taxerade inkomsterna, utvecklas. Det exakta utfallet är inte tillgängligt förrän vid definitiv taxering i november året efter inkomståret. Vid budgeteringstillfället bygger intäkts-beräkningen på prognoser för det framtida utfallet.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör beräkningar av kommunernas skatteintäkter och utfall i den kommunalekonomiska utjämningen. Prognoserna publiceras fem gånger om året: i februari, april, augusti, månadsskiftet september/oktober samt december. Kommunen använder sig av de prognoser som görs av SKR. För de egna skatteintäkterna görs en justering utifrån historiskt utfall.

I budgetdirektiv 2027-2030, som baserades på skatteunderlagsprognosen per 2025-10-03, uppgick skatteintäkter och generella bidrag/utjämning för 2027 till 946,8 mkr.
Skatteunderlagsprognosen per 2026-04-29 ligger till grund för budget 2027 med plan för 2028-2030 som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2026. De förväntade intäkterna för år 2027 uppgår till 946,8 mkr, vilket är i linje med budgetdirektiven. Förväntade intäkter per invånare för år 2027 uppgår till ca 84 tkr kronor.

Skatteunderlagsprognosen per 2026-10-06 ligger till grund för reviderad budget 2027 och innebär en ökning jämfört med beslutat budget per juni på 1,3 mkr till 948,1 mkr. Förväntade intäkter per invånare uppgår till 84,3 tkr.

De förväntade intäkterna för år 2027 beräknas öka med 3,9 % jämfört med budget 2026 och med 4,4% jämfört med den senaste prognosen för 2026.

Beräkningsgrunden för budget 2027-2030 baseras på befolkningsprognosen från SCB per juni 2025 för Säter med en nivåjustering utifrån ökat utfall under 2026 och följer sedan trenden för de kommande åren. Ingen förändring har gjorts till reviderad budget 2027.

Nedan visas fördelningen över skatteintäkter och generella bidrag och utjämning enligt den senaste skatteunderlagsprognosen per 2026-10-06 för åren 2026-2030. Budget för 2026 baseras på skatteunderlagsprognos per 2025-10-03.

Skatteunderlagsprognos 2026-10-06	***Budget 2026****	**Prognos 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**
Belopp i mkr						
Inkomstutjämning	*162,7*	162,4	168,7	177,9	184,5	189,0
Kostnadsutjämning	*14,4*	14,4	17,3	17,9	18,4	18,8
Regleringspost	*31,5*	31,5	28,6	26,6	22,2	17,8
Strukturbidrag	*0,0*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	*0,0*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	*3,3*	3,5	3,3	3,3	3,3	3,3
Fastighetsavgift	*42,9*	43,2	44,4	44,4	44,4	44,4
Summa	***254,9***	**254,9**	**262,3**	**270,1**	**272,8**	**273,3**
Skatteintäkter	*660,5*	661,0	687,4	713,5	741,6	772,2
Slutavräkning 2025 korrigering	*0,0*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning 2026	*-2,6*	-7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning 2027	*0,0*	0,0	-1,6	0,0	0,0	0,0
Summa	***657,9***	**653,4**	**685,8**	**713,5**	**741,6**	**772,2**
Summa intäkter	***912,8***	**908,3**	**948,1**	**983,6**	**1 014,4**	**1 045,5**

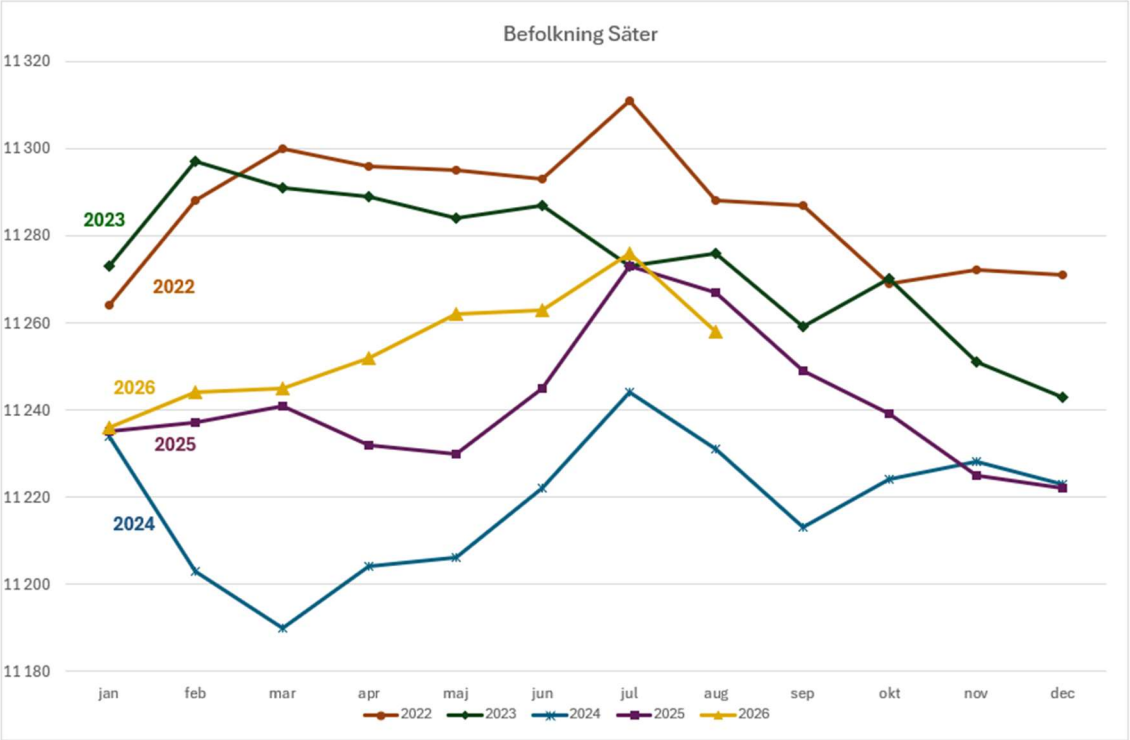
**) Budget för 2026 baseras på skatteunderlagsprognos per 2025-10-03*

6.2 Befolkning och demografi

Befolkningsutvecklingen i Säters kommun var positiv från 2015 till 2017 men stagnerade under 2018 och 2019. Befolkningsutvecklingen tog sedan åter fart och ökade under 2020 med 68 personer och fortsatte öka, med 81 personer år 2021 samt 29 personer år 2022. Säters befolkning minskade dock under 2023 med 28 personer och under 2024 med 20 personer och med en person 2025. Den 31 december 2025 hade Säters kommun 11 222 invånare.

Säters befolkning har sedan ökat under 2026. Säter hade en befolkning på 11 244 invånare per sista februari. Enligt den senaste statistiken från SCB hade Säter en befolkning per sista augusti på 11 258 invånare, vilket är en ökning med 31 personer under 2026. Befolkningen för Säter varierar under året och har de senaste åren minskat under hösten.

Befolkningsutveckling SCB med utfall per månad för Säters kommun år 2022-2026:

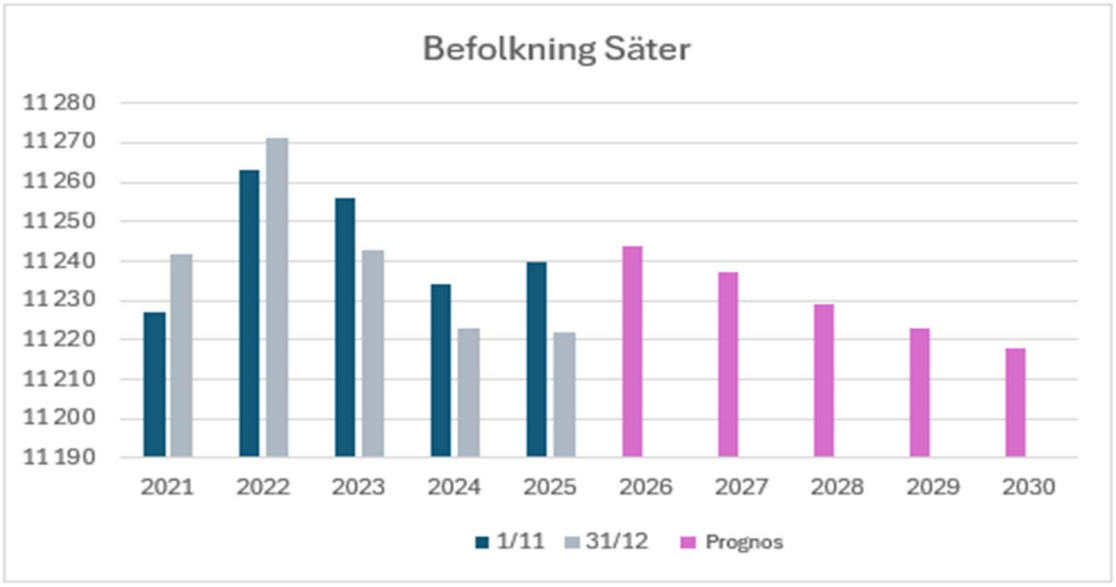
Befolkningsprognoser

SCB publicerade den senaste framskrivningen av befolkningen per region och kommun i juni 2024. Utmärkande för den framtida befolkningen är att andelen barn och unga beräknas minska medan andelen äldre i befolkningen ökar.

Under 2025 beställdes en prognos från SCB för Säter. Beräkningsgrunden för beslutad budget för 2027-2030 per juni 2026 baseras på befolkningsprognosen från SCB per juni 2025 för Säter med en nivåjustering utifrån ökat utfall under 2026 med utfall per februari som prognos för 2026 med 11 244 invånare. Prognos för de kommande åren är enligt trend utifrån SCB-prognosen per juni 2025. Under maj 2026 erhölls en ny prognos från SCB som låg i linje med prognosen per juni 2025. Ingen justering av befolkningsprognoser har gjort till reviderad budget.

Beräkningsgrunden utgör 11 244 för budget 2027, 11 237 för budget 2028, 11 229 för budget 2029 samt 11 223 för budget 2030.

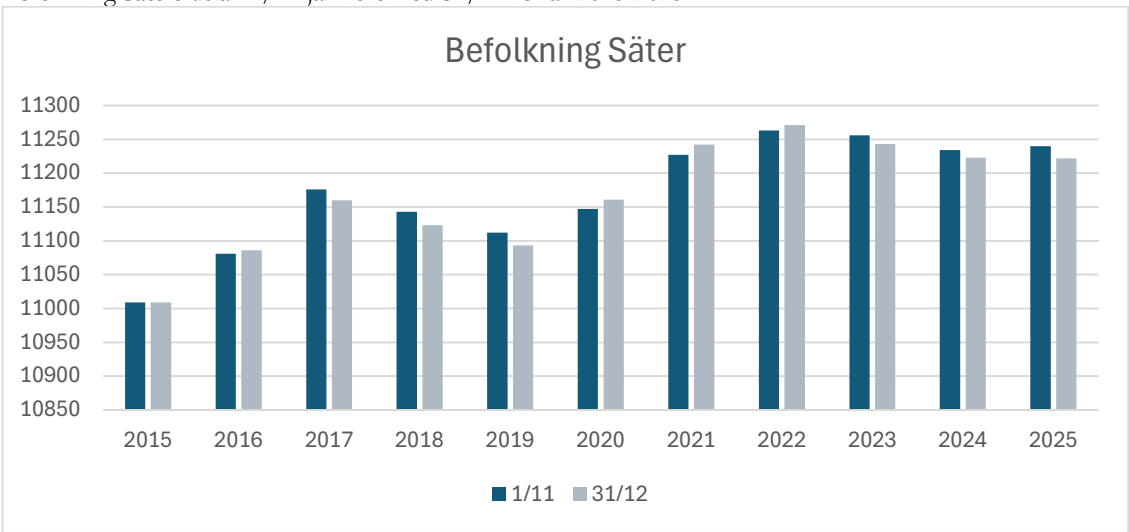
Befolkning Säter utfall per 1/11 och 31/12 år 2021-2025 med prognos 2026-2030:

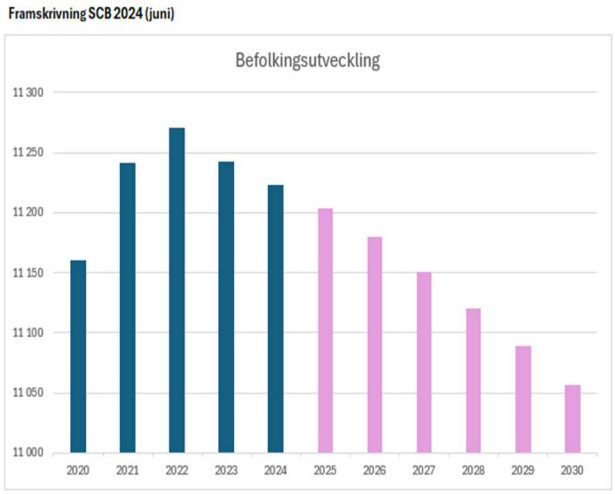
Befolkningsutveckling Säter med utfall 2021-2025 per 1/11 och 31/12 per år och befolkningsprognos för år 2026-2030 utifrån SCB-prognos per juni 2025 med nivåjustering per februari 2026. Utfall per 1 november året innan ger beräkningsgrund för budget.

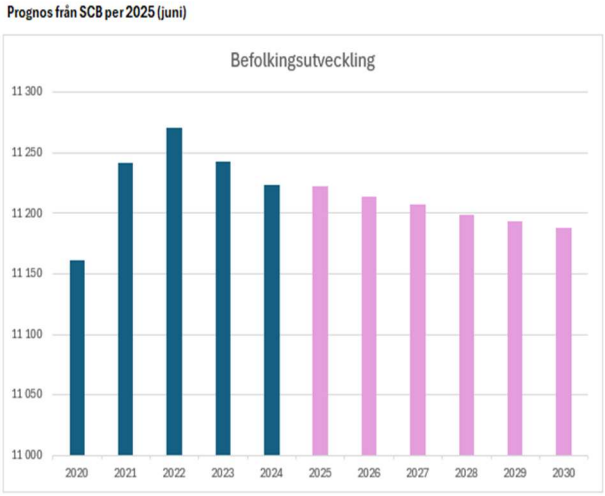
Befolkningens storlek har betydelse för storleken på statsbidrag och intäkter från utjämningssystemet. Beroende på sammanhanget är det befolkningen per den 1 november respektive befolkningen per den 31 december som används. Folkmängdssiffror per den 1 november har betydelse för utfallet i utjämningssystemet.

Befolkning Säters utfall 1/11 jämfört med 31/12 för år 2015-2025:

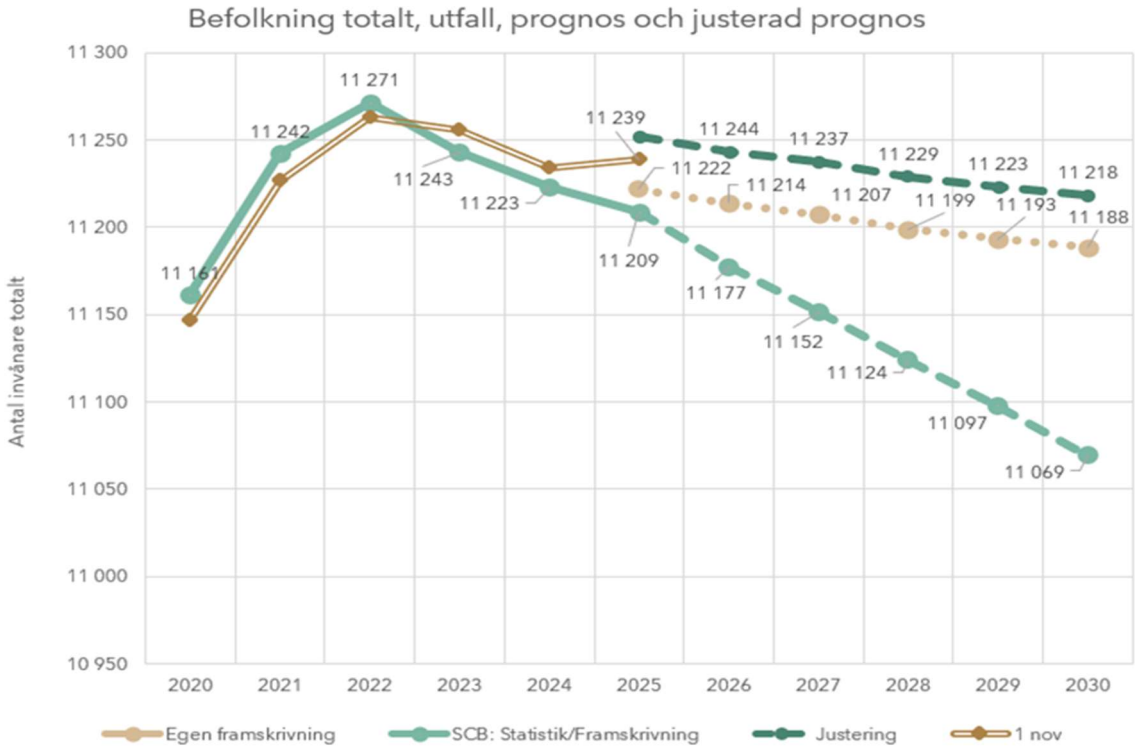

Framskrivning SCB juni 2024 jämfört med prognos från SCB per juni 2025 för Säters kommun:

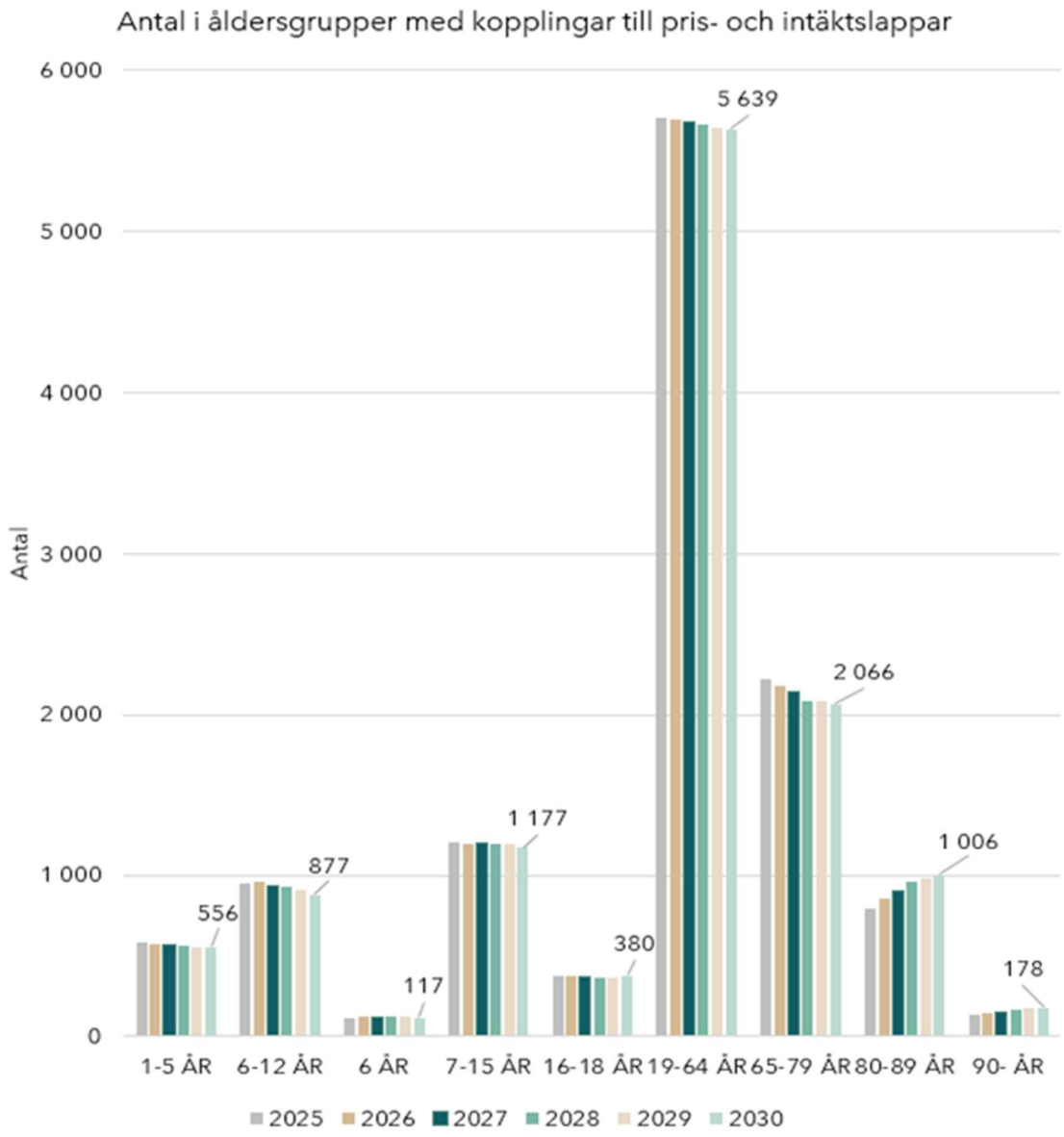

Befolkning Säter utfall 1/11 och 31/12 för år 2020-2025 med framskrivning och prognoser:

Antal invånare med utfall per 31 december och per 1 november, framskrivning från SCB per juni 2024 och prognos från SCB per juni 2025 (Egen framskrivning) samt prognos med nivåjustering enligt utfall under 2026 (Justering).

Befolkningsutvecklingen för Säters kommun 2025-2030 per åldersgrupp:

6.3 Budgetförutsättningar kostnader

Utöver de finansiella målen och verksamhetsmålen styr även andra faktorer det ekonomiska utrymmet för kommunens verksamheter. I dagsläget är det framför allt omvärldsfaktorer som har stor påverkan på kommunens ekonomi. Kommunfullmäktige fastställer budgetförutsättningar och beräkningsgrunder som skall användas i beräkningen av kommunens kostnader.

Personalomkostnader

SKR ger rekommendationer för personalomkostnadspålägg (PO) per år för budgetändamål. De lagstadgade arbetsgivaravgifterna beräknas vara oförändrade och uppgår fortsatt till 31,42 procent.

SKR PO-pålägg i procent	2026	2027	2028	2029
PO-pålägg enligt SKR	40,5	40,4	40,5	41,2

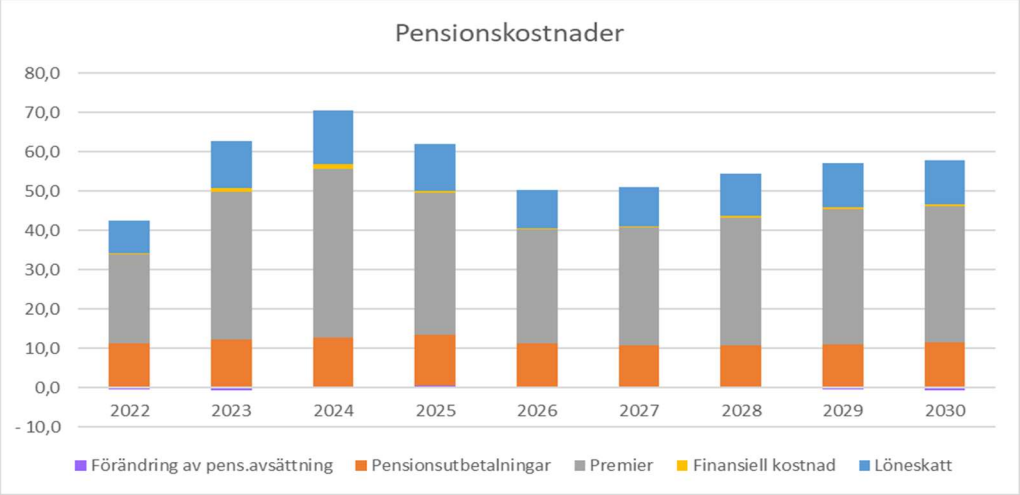
PO-påslaget är vanligtvis lägre för kommunen än den generella rekommendationen från SKR och sätts utifrån den beräkning av PO som erhålls från Skandia i samband med prognosen för pensionskostnader. Prognosen från Skandia är per 2025-12-31 och utgör beräkningsgrund för budget 2027 och plan för 2028-2030 inom kommunen.

Kommunens prognos PO-pålägg i procent	2027	2028	2029	2030
PO-pålägg för Säter (per 2025-12-31)	**39,83**	**40,20**	**40,36**	**40,36**
varav arbetsgivaravgifter	*31,42*	*31,42*	*31,42*	*31,42*
*varav pension/avtalsförsäkringar**	*8,4*	*8,8*	*8,9*	*8,9*

**) Avtalsförsäkringar ingår med 0,20% per år. Resterande del utgörs av kollektivavtalad pension.*

Den senaste pensionsprognosen från Skandia per 2026-08-31 visar på en ökning av pensionskostnaderna. Till reviderad budget 2027 finns ett ökat behov på 1,8 mkr.

Pensionskostnader Säters kommun enligt prognos från Skandia är per 2025-12-31:

Kommunens kostnader för pensioner ökade dramatiskt under 2023 och främst under 2024. Utfallet för pensionskostnaderna för 2025 blev högre än i tidigare prognoser. Enligt prognosen per december 2025 från Skandia beräknas kostnaderna minska för 2026 och sedan endast öka med 0,6 mkr till 2027, vilket motsvarar en ökning med 1,2%. Därefter beräknas kostnaderna öka med 3,5 mkr år 2028, vilket är en ökning med 7%. För 2029 beräknas kostnaderna öka med 2,4 mkr (4,5%) och för 2030 en mindre ökning med 0,5 mkr (0,8%).

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)
Vid beräkning av budget 2027-2030 har SKR:s prognos per 2025-02-25 använts som beräkningsgrund. Beräknat exklusive förändringar av PO-pålägg beräknas arbetskraftskostnaderna öka med 3,5 % per år under perioden 2027-2030.
Övrig förbrukning beräknas öka med 2,6 % för perioden 2027-2030.

Räntekostnader
Räntekostnaderna har ökat kraftigt under 2022 och 2023 samt har fortsatt att öka under 2024 genom ökad upplåning och ökade räntenivåer. Under 2025 har räntenivån minskat successivt och för budget 2026 minskades beräknad räntenivå med 0,5 procentenheter till 3,5 %.
Extern räntesats bedöms vara oförändrad och är beräknad till 3,5 % för perioden 2027-2030.

Internränta
Intern räntesats för beräkning av kapitalkostnader beräknas uppgå till 2,5% för perioden 2027-2030, vilket samma nivå som för 2025 och 2026. Internräntan ökades för 2025 från 2 % för år 2024.

Avsättning för underhåll fastigheter
Enligt regelverket för komponentavskrivningar skrivs t ex komponenterna i en fastighet av på olika tidslängder. När den är avskriven och ska ersättas behandlas den som en ersättningsinvestering som skrivs av på samma tidslängd. Detta innebär att behovet av avsättning för underhåll kommer att minska med tiden och ersättas av investeringsmedel. Det kommer dock att finnas kvar vissa åtgärder som bokförs som underhåll. Avsättningen för underhåll har varit 80 kr/kvm de senaste åren. Avsättningen för underhåll ökade till 100 kr/kvm för 2026 där äskande gjordes med 120 kr/kvm. Nivån behöver ses över årligen. Äskande för år 2027 har gjorts med 120 kr/kvm.

Avgifter
Utrymmet för avgiftshöjningar i de kommunala verksamheterna är begränsat. För VA och Renhållning har kommunen sedan flera år en full avgiftsfinansiering. För äldreomsorg och barnomsorg finns maxtaxor som begränsar kommunens möjlighet att avgiftsfinansiera verksamheten. På övriga områden har avgifterna relativt liten effekt på kommunens ekonomi.
De möjligheter som finns att öka avgiftsfinansieringsgraden måste dock övervägas och förslag på reviderade avgifter skall där detta är möjligt lämnas i samband med budgetförslagen från nämnder

och sektorer. Förslag till avgiftshöjningar skall även redovisas separat som egna ärenden och särskilt beslut om dessa skall tas i Kommunfullmäktige.

6.4 Nettokostnadsavvikelse

Vad kostar verksamheterna i vår kommun? Vart är vi på väg? Hur ser det ut i förhållande till andra kommuner? För politiker, tjänstepersoner och allmänhet kan det vara intressant att analysera kostnaderna i den egna kommunen. Jämförelser med andra kommuner bidrar till en bredare beskrivning av nuläget och jämförelser över tiden kan ge värdefull information om vart kommunen är på väg.

I Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada) samlas olika nyckeltal för kommuners och regioners alla verksamheter. Kolada är en öppen och gratis databas för kommuner och regioner. Med drygt 6 000 nyckeltal tillgängliga i databasen har den ett brett utbud av mått som är lämpliga för jämförelser och analyser i kommunsektorn. Kolada är en tjänst som tillhandahålls av Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). RKA är en ideell förening bildad av staten och Sveriges Kommuner och Regioner i samarbete, och förvaltar och utvecklar Kolada, främjar jämförelser mellan kommuner och regioner samt främjar analyser av kommuners och regioners verksamheter och förhållanden.

Begreppsdefinitioner:

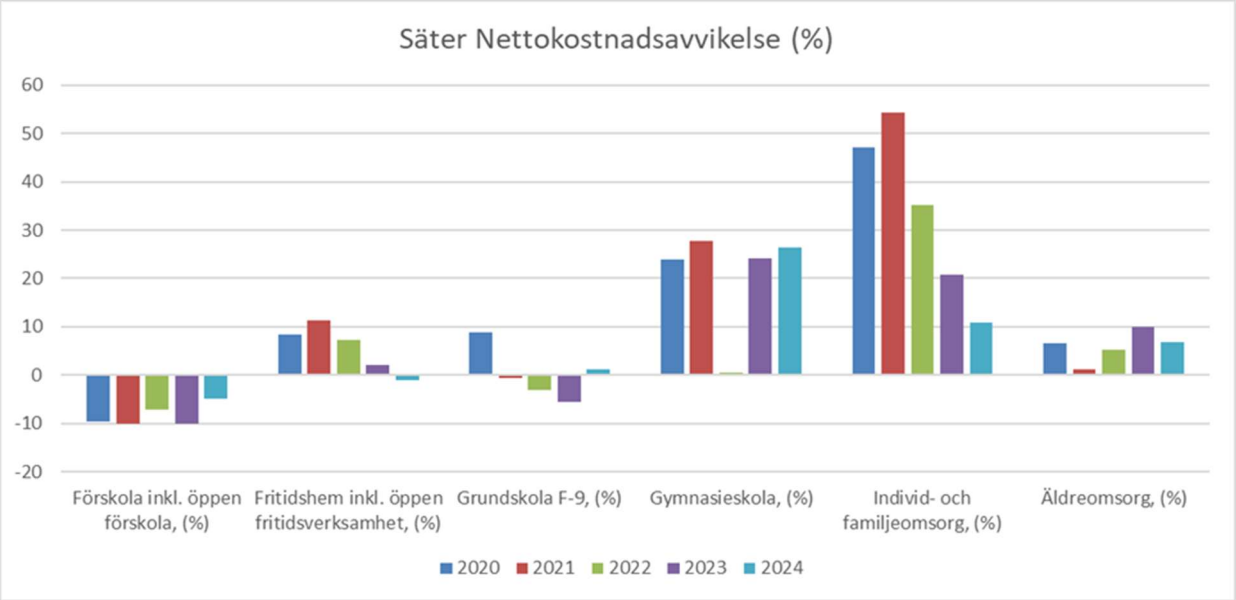
- Nettokostnad: Verksamhetens nettokostnad är vad verksamheten faktiskt kostar med hänsyn till verksamhetens intäkter.
- Nettokostnadsavvikelse: Nettokostnadsavvikelse är differensen mellan referenskostnaden för en verksamhet och faktisk nettokostnad för en verksamhet i en viss kommun.
- Referenskostnad: Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämningen och indikerar vad respektive verksamhet borde kosta enligt kostnadsutjämningssystemet, om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet samt med hänsyn taget till respektive kommuns strukturella förutsättningar. Referenskostnaden rör sig relativt andra kommuner då den beror på kostnadsutvecklingen i rikets alla kommuner.

Nettokostnadsavvikelsen för Säter jämför nettokostnaden med referenskostnaden, dvs statistiskt förväntad kostnad utifrån Säters kommuns demografi och förutsättningar. Resultat över 0 indikerar högt kostnadsläge på grund av hög ambitionsnivå exempelvis till följd av politiska satsningar och/eller låg effektivitet. Nettokostnadsavvikelsen presenteras i procent eller i miljoner kronor.

Viktigt att tänka på är att nettokostnadsavvikelse och budgetavvikelse inte är samma sak. Nettokostnaderna är de sammanlagda kostnaderna för verksamheten under åren. Budgetavvikelsen är som det låter, dvs avvikelse mot lagd budget. Detta betyder att politiska satsningar medför att verksamheter får kosta mer än vad som är beräknat utifrån Säters kommuns förutsättningar.

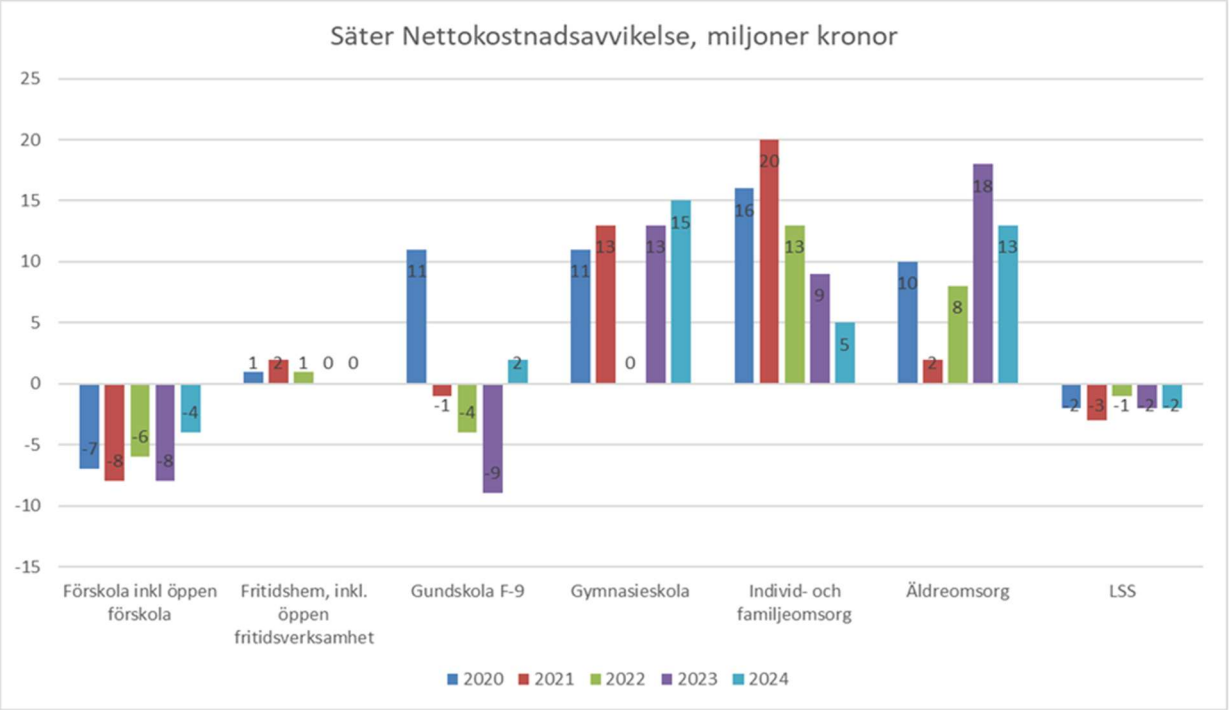
Nettokostnadsavvikelse, procent

Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden ("strukturellt förväntad" kostnad).
Resultat över 0 indikerar högt kostnadsläge, pga. hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet.

Nettokostnadsavvikelse, miljoner kronor

Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden ("strukturellt förväntad" kostnad).
Resultat över 0 indikerar högt kostnadsläge, pga hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet. Redovisas i miljoner kronor.

7 God ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen (2017:725) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en resultatreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda. Bedömning av god ekonomisk hushållning behöver ses över.

Balanskrav
Enligt 11 kap. 5 § andra stycket kommunallagen ska kommuner upprätta budgeten så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Balanskravsresultat
I förvaltningsberättelsen skall, enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, en utvärdering göras om de mål och riktlinjer som avses i 11 kap 6 § kommunallagen uppnåtts och följts samt att den ekonomiska ställningen skall utvärderas. Dessutom är det obligatoriskt att sammanställa en balanskravsutredning som definierar "Årets resultat efter balanskravsjusteringar" och i förekommande fall redovisas förändringen av RUR/RER. Av denna balanskravsutredning skall balanskravsresultat framgå.

Negativt balanskravsresultat
Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94). Sådana eventuella justeringar får emellertid hanteras på raderna efter balanskravsresultatet. Det handlar då om fall där ett frångående är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats.

Resultatreserver
Under 2023 beslutade riksdagen att resultatutjämningsreserven, RUR, ska avvecklas och ersättas med resultatreserven, RER. Ingen avsättning till RUR får ske från och med 1 januari 2024 men disponering från RUR får göras fram till utgången av 2033, på samma sätt som tidigare med utgångspunkt i ”att utjämna intäkter över en konjunkturcykel”. Reservering av medel till RER kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning för 2024.

Ett preliminärt beslut om reservering till och disponering ur resultatreserver RER/RUR tas i samband med beslut om budget. Slutligt beslut tas i samband med beslut om årsredovisning för det aktuella året. Kommunens totala resultatutjämningsreserv har disponerats för år 2024.

Resultatreserv (RER)
I Kommunallagen, 11 kap 14 §, regleras kommunala resultatreserven, RER. I korthet innebär detta en möjlighet att på ett ansvarsfullt sätt reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda

medlen för att uppnå god ekonomisk hushållning. Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts. Reglerna för den nya reserven, RER, blir lite friare då reserven kan användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning. Reserveringen är begränsad till 5 procent av skatter och statsbidrag.

8 Säters kommuns vision och strategiska mål

8.1 Vision

Säter är en välkomnande kommun.

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete.
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet.
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

8.2 Strategiska mål 2024-2027

Rikare liv

Inriktning 1. Alla invånare i Säters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.

Inriktning 2. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

Inriktning 3. Alla invånare i Säters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.

Inriktning 4. Alla invånare i Säters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.

Inriktning 5. Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

Inriktning 1. De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Säters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.

Inriktning 2. Säters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Inriktning 3. Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

Omsorgsfull boendeutveckling

Inriktning 1. I Säters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.

Inriktning 2. I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.

Inriktning 3. Det ska vara tryggt att bo och leva i Säters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

Inriktning 1. Säters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.

Inriktning 2. Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.

Inriktning 3. I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.

Inriktning 4. Säters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande

9 Finansiella mål

9.1 Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade investeringsbehov de kommande åren och ökat lånebehov.

Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar och pensionsåtaganden
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader

Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Kommunens resultatmål anpassas så att en jämn utveckling av kommunens nettokostnad för verksamheten kan uppnås. Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål från 2026 och framåt:
Under perioden 2026-2030 beräknas det justerade resultatet uppgå till målet på 3 % per år.
För att kunna uppnå ett resultat på 3 % per år krävs stora effektiviseringar inom verksamheternas driftskostnader varje år.

I beslutad budget per juni ökades driftsramarna med 8 mkr jämfört med tjänsteorganisationens förslag och uttag av pensioner beslutades med 8 mkr för att uppnå 3 % som innebar ett justerat resultat på 28,4 mkr.

I resursfördelningsmodellen sätts resultatmålet utifrån årets resultat. Nivån på resultatmålet påverkar budgetram och investeringsutrymme.

Reviderad budget 2027:
Förväntade intäkter ökar med 1,3 mkr till reviderad budget 2027 jämfört med beslutad budget per juni. Översyn har gjorts av kommunens investeringsnivåer där lägre nivåer prognostiseras för 2026 och minskningar har gjorts för 2027 med 43 mkr för 2027. Lägre investeringsramar resulterar i minskat lånebehov som beräknas ge 5,0 mkr lägre räntekostnader för 2027. Lägre investeringsnivåer leder till minskade kommande kapitalkostnader. Driftsbudgetramarna ökas med 10,3 mkr och uttag av pensionsmedel ökas med 4,0 mkr till ett uttag på 12,0 mkr.

Mål för justerat resultat för reviderad budget 2027:

År	Belopp	Procent	Pensionsmedel
2027	28,4 mkr	3,0%	Uttag 12,0 mkr

Utifrån översynen av kommunens investeringsnivåer och övriga förändringar tas förslag fram till budgetdirektiv för 2028-2031 senare under hösten.

9.2 Investeringar med mål för självfinansieringsgrad

Investeringar
Investeringsbehovet är fortsatt stort. För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar. Exempel på investeringsbehov:

- Lokalöversyn, verksamhetslokaler
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

I arbetet med framtagning av långsiktsprognos för Säters kommun framgår det att det finns stora kommande investeringsbehov men kommunen kommer att behöva prioritera och omfördela bland investeringsprojekt. Första fokus bör vara på effektiviseringsinvesteringar och kärnverksamhet.

I resursfördelningsmodellen läggs samtliga planerade investeringar in med belopp och beräknad avskrivningstid samt koppling görs till respektive verksamhet och strategiskt mål. I modellen görs uppdelning av investeringar på skattefinansierat och taxefinansierat. Det finns också möjlighet att specificera vilka investeringar som avses att självfinansieras eller som behöver lånefinansieras genom klassificering av mindre/större investeringar som har kort respektive lång avskrivningstid.

Resursfördelningsmodellen har dock inte stöd för att hantera en antagen upparbetningsgrad vilket gör att förslag till investeringsbudget görs utan upparbetningsgrad from 2025 och behöver baseras på en långsiktig investeringsplan för kommunen och kommunens bolag.

Kommunen har stora investeringsbehov som kraftigt ökar kommunens lånebehov. Detta påverkar verksamheternas kostnader genom ökade kapitalkostnader där också kapitalkostnaderna kommer att utgöra en större andel av de totala kostnaderna som kan innebära effektiviseringar och besparingar.

Ny investeringsmodell

Inom kommunen har en ny justerad investeringsmodell arbetats fram, där det i budgetberedningen är fokus på vilken ram (pott) som behövs inom respektive område. Stora projekt identifieras och följs upp/särredovisas enligt definierad process för uppsikt och styrning.

Effekter av investeringsbudget med ”potter” utgör:

- Flexiblare investeringsbudget
- Säkrare budgetbelopp som sätts senare
- Ökad årlig upparbetningsgrad och minskat behov att flytta medel mellan åren
- KS får en tydligare roll som uppsiktspart över nämnderna

Självfinansieringsgrad

Målet för självfinansieringsgraden har de senaste åren varit att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per 4 år. Den nya resursfördelningsmodellen ger möjlighet att beräkna självfinansieringsgraden för de skattefinansierade investeringarna. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet.

Investeringar upp till 30 mkr med kortare avskrivningstid skall självfinansieras och investeringar med belopp över 30 mkr samt med en avskrivningstid på över 30 år utgör en större investering som inte behöver självfinansieras.

Taxefinansierat: VA-verksamheten står inför stora investeringsbehov de kommande åren och det finns flera större projekt som behöver lånefinansieras medan mindre projekt kan självfinansieras. Anpassningar av taxan behöver göras över tid för att hantera ökade kostnader relaterat till höga investeringsnivåer.

Förslag till budgetberedningen från tjänsteorganisationen:
I budgetförslag till budgetberedningen föreslås att målet på lång sikt för självfinansieringsgraden fortsatt skall vara 60 % beräknat under en 4-årsperiod med tillägg av en plan för när målet beräknas kunna uppnås. Målet skulle kunna vara att uppnå 60 % beräknat på 4 år inom en 10-årsperiod.
Med anledning av de höga investeringsnivåerna de närmaste åren kommer målet på en självfinansieringsgrad på minst 60 % under en 4-årsperiod inte att kunna uppnås under perioden 2027-2030. En översyn och en första bedömning med beräkning fram till år 2040 har gjorts.
Med nuvarande investeringsplan och antaganden om framtida investeringsnivåer beräknas en årlig självfinansieringsgrad över 60% kunna uppnås först år 2031 och med beräkning under en 4-årsperiod först år 2033. Under perioden 2027-2030 beräknas den årliga nivån som lägst vara runt 20% och beräknat över en 4-årsperiod ligga kring 30 % men beräknas sedan kunna öka när kommunen har kommit förbi de intensiva åren med väldigt höga investeringsbehov.

Självfinansieringsgrad	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Trend 2031	Trend 2032	Trend 2033	Trend 2034	Trend 2035	Trend 2036	Trend 2037	Trend 2038	Trend 2039	Trend 2040
Investeringar per år (mkr)	251	412	428	208	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128
Självfinansieringsgrad per år	34%	22%	23%	51%	87%	90%	93%	96%	99%	102%	106%	109%	112%	115%
Självfinansieringsgrad per 4 -årsperiod	**37%**	**31%**	**27%**	**29%**	**35%**	**48%**	**76%**	**91%**	**95%**	**98%**	**101%**	**104%**	**107%**	**110%**

Beslutad budget 2027 med plan 2028-2030 per juni 2026:
Mål för självfinansieringsgrad (skattefinansierat): målet är att uppnå minst 60 % under en 10-årsperiod under perioden 2027-2037. Uppdelning av skattefinansierade, taxefinansierade och Säterbostäders investeringar.

De höga investeringsnivåerna innebär kraftigt ökat lånebehov som ger ökade räntekostnader. Kapitalkostnaderna ökar kraftigt, dvs avskrivningar och kostnader för internränta ökar och utgör också en ökad andel av verksamheternas nettokostnader. Detta leder till att det årligen krävs stora effektiviseringar inom verksamheternas driftkostnader. Genomgång av investeringsbehoven behöver göras och investeringsnivåerna behöver anpassas. Prioriteringar av investeringar skulle behöva göras redan för år 2026.

Fördjupad översyn och analys av utvecklingen på lång sikt behöver göras samt en omarbetad långsiktig investeringsplan för kommunen och kommunens bolag behöver tas fram. Beställning av en extern långsiktsprognos/analys planeras inför kommande mandatperiod.

Reviderad budget 2027

Översyn har gjorts av kommunens investeringsnivåer där nivån för skattefinansierade investeringar har anpassats till en nivå på ca 50 mkr per år. Detta innebär en minskning av investeringar för 2027 med 43 mkr, med 57 mkr för 2028 och med 39 mkr år 2029.

Förslag till budgetdirektiv för 2028-30 baseras på de anpassade nivåerna utifrån översynen av investeringsnivåer de kommande åren och dess påverkan på lånebehov och räntekostnader samt på verksamheternas driftbudgetramar.

9.3 Skuldsättning

Säters kommun hade en låneskuld 2025-12-31 på 620 mkr (540 mkr). I budget för 2026 beräknas låneskulden öka upp till 800 mkr men ytterligare upplåning kan behöva göras med anledning av höga investeringsnivåer. Kommunens höga investeringsnivåer resulterar i kraftigt ökande lånebehov där upplåning behöver göras med 150 mkr år 2027 samt 700 mkr under perioden 2028-2030. Beräknad låneskuld beräknas uppgå till 1 650 mkr vid utgången av år 2030. Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

Säters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts för kommunkoncernen. Översyn av mål för skuldsättning kommer att behöva göras med anledning av det ökade investeringsbehovet.

Mål för skuldsättning

Nytt mål för skuldsättning med ett lånetak har införts från 2023, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare. Kommunfullmäktige fastställer låneram för Säters kommun och för kommunens bolag varje budgetår i samband med budgetbeslut i juni. Beslutad låneram för 2027 uppgår till 1 425,4 mkr, varav 950 mkr utgör kommunens maximala låneram och krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto samt bolagenskoncernens högsta lånebelopp utgör 437,4 mkr.

För 2027 beräknas låneramar uppgå till 126 800 kr per invånare samt kommer att behöva ökas under perioden med anledning av höga investeringsnivåer. Beslutat långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är maximalt 120 000 kr per invånare. Utgående låneskuld 2027 beräknas hamna under 120 000 kr/invånare. Ingen förändring av lånetak görs just nu.

Koncernen beräknas ha faktiska lån på ca 1 200 mkr med uppskattning på fördelning av lån enligt:

- Säters kommun, skattefinansierat ca 600 mkr (ca 53 000 kronor per invånare)
- Säterbostäder ca 300 mkr (ca drygt 1100 lägenheter)
- Taxefinansierat (Vatten & avlopp/Återvinning) ca 300 mkr (ca 27 000 kronor per abonnent)

Ingen förändring har gjorts vid beslut av budget per juni utan eventuell förändring hanteras i samband med reviderad budget och budgetdirektiv 2028-2031 med anledning av den översyn som behöver göras av kommande lånebehov över tid i samband med den översyn och den fördjupade analysen av de långsiktiga investeringsplanerna för kommunen och kommunens bolag som pågår.

Till reviderad budget beräknas lånebehovet minska med ca 230 mkr som beräknas resultera i 5,0 mkr lägre räntekostnader år 2027. Fortsatt analys av lånebehov kommer att göras i samband med framtagning av förslag till budgetdirektiv 2028-2031. Ingen förändring av mål för skuldsättning föreslås för 2027.

9.4 Pensionsförvaltning

Vid försäljningen av Säters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som reglerar hur förvaltarna får placera kapitalet har angetts att huvuddelen skall vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börsen sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, har kapitalet varit placerat i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärandevärdepapper. Detta har resulterat i en långsammare men mer stabil värdeökning.

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2025 om ny policy och ny hantering av kommunens pensionsmedel med kapitalförvaltning. Arbete med övergången tillsammans med utsedd kapitalförvaltare gjordes under våren 2025. Utgående saldo för pensionsmedel på per sista december 2025 uppgår till ca 114 mkr. Ingen avkastning kommer att budgeteras med anledning av att den årliga förändringen av pensionsmedel främst kommer att utgöras av värdeförändring av kommunens innehav. I tjänsteorganisationens förslag till budgetberedningen föreslås inga uttag av pensionsmedel under perioden med anledning av den nya hanteringen med kapitalförvaltning för att sträva efter att öka kommunens placerade tillgångar.

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå kan medel från pensionsförvaltningen tillskjutas. Kommunen brukar för varje år ta ett beslut om hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar för att förstärka kommunens likviditet och på så sätt bidra till lägre lånebehov.

Vid beslut av budget per juni beslutades om uttag med 8 mkr för år 2027 och därefter inga uttag under 2028-2030.

Till reviderad budget ökas uttag av pensionsmedel med 4,0 mkr till 12 mkr för år 2027.

I de kommunala pensionsplanerna finns det förmånsbestämda pensionslöften, i både aktiva planer och sedan tidigare stängda. Säters kommun har, liksom ungefär hälften av Sveriges kommuner, valt att försäkra sina förmånsbestämda löften kopplade till den nuvarande planen KAP-KL. Detta görs löpande månatligen i försäkringsbolaget. Genom att försäkra pensionsåtagandet tar försäkringsbolaget över ansvaret för pensionsutbetalningarna och de risker som är kopplade till detta. Försäkringen skapar också ett mervärde i form av avkastning på försäkringskapitalet som tillfaller Säters kommun över tid.

Kommunen har utöver KAP-KL-förmånerna också en pensionsskuld för äldre löften (före 1998) i den så kallade ansvarsförbindelsen som ligger utanför balansräkningen. Kommunen har pensionsåtaganden per 2025-12-31 som uppgår till ca 195 mkr. Under 2025 och 2026 har delinlösen av pensionsskulden gjorts, vilket har resulterat i ökade kostnader för året men kommer att leda till minskade kostnader under kommande år. Överskott förväntas frigöras årligen, vilket kan användas till att amortera på pensionsskulden i ansvarsförbindelsen genom försäkringsinlösen.

10 Driftbudgetramar per nämnd/sektor

De preliminära driftbudgetramarna i budgetdirektiven för 2027-2029 uppgick för år 2027 till 902,6 mkr, för 2028 till 919,4 mkr och för 2029 till 941,9 mkr samt total ram 2030 föreslogs med 999 mkr.

I budgetdirektiven beslutades att inga förändringar skulle göras av driftbudgetramarna utan dessa förändringar skulle hanteras i budgetarbetet under våren 2026. För att kunna uppnå ett resultat på 3 % per år behövdes effektiviseringar göras varje år. För budget 2027 uppgick effektiviseringar till 7,5 mkr, för år 2028 till 17,8 mkr och för 2029 till 22,2 mkr. Skatteunderlagsprognos per 25 februari 2025 var beräkningsgrund för budgetdirektiven för perioden 2027-2029.

Beräkningsunderlag för budget för 2027 och plan för 2028-2030 utgörs av skatteunderlagsprognos per 2026-04-29. Förväntade intäkter för år 2027 uppgår till 946,8 mkr, vilket är i linje med budgetdirektiven. Förslag till driftbudgetramar ökar jämfört med ramarna i budgetdirektiv 2027-2030 med anledning att ramarna inte uppräknades för åren 2027-2029.

10.1 Driftsbudgetäskande per nämnd

Den preliminära resursfördelningen med de första tekniska ramarna per nämnd för 2027-2030 presenterades i början på mars 2026 i samband med att skatteunderlagsprognos publicerades den 26 februari. De första tekniska ramarna för 2027, vilka används vid beräkning av budgetbehov uppgår till 898,0 mkr. Nämndernas äskade budgetramar uppgår till 940,6 mkr, vilket är 42,6 mkr över teknisk ram. Beräknat resultat för år 2027 skulle uppgå till +5,0 mkr, vilket utgör endast 0,5 % av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning. Vid ett resultat på 3% finns ett prioriteringsutrymme på ca 20 mkr. För att kunna uppnå ett resultat på 3% behöver således effektiviseringar göras av verksamheternas kostnader.

Budgetbehov och äskande per nämnd/styrelse:

Nämnder/sektioner/avdelningar (tkr)	Teknisk ram 2027	Prioriteringar	Budgetbehov 2027
Barn- och utbildningsnämnd	361 759	12 624	374 383
Socialnämnd	363 816	6 096	369 912
Kommunstyrelsen	71 725	5 275	77 000
Samhällsbyggnadsnämnd	53 580	1 702	55 282
Miljö & Byggnadsnämnd	6 430	275	6 705
Kulturnämnden	8 110	12 322	20 432
Räddningstjänsten Dala Mitt	14 815	985	15 800
Gemensam nämnd för upphandling	1 325	5	1 330
Överförmyndare i samverkan	1 155	0	1 155
Revision	921	299	1 220
Övrigt, reserv, interna poster mm	1 026	2 974	4 000
VA & Återvinning	0	0	0
Pensioner	13 374	0	13 374
Summa nettokostnader inkl pension	**898 036**	**42 557**	**940 593**

10.2 Tjänsteorganisationens förslag driftsbudget 2027

Under vårens budgetarbete har uppdatering gjorts av de tekniska ramarna främst genom att investeringar har justerats i budgetförslaget utifrån underlag från nämnder. Det är en justering på totalt -1 051 tkr och uppdaterad teknisk ram uppgår till 897,0 mkr inklusive pensioner. För att kunna uppnå ett resultat på 3 % behöver effektiviseringar per nämnd göras och justeringar föreslås med totalt 22,4 mkr och totala prioriteringar uppgår till 20,2 mkr. Förslag till budget för 2027 uppgår till 917,2 mkr, en uppgång med 3,3 % från budget 2026.

Tack vare lägre kostnader för pensioner 2027 är uppräkningen för verksamheterna, exklusive pensionskostnader 31,6 mkr, eller 3,6%, att jämföra med PVK som beräknas till 3,1%.

Den lägre inflationen och utfallet av 2026 års lönerörelse gör att kommunstyrelsesektorn föreslår att nämnderna grundkompenseras med 80% av PKV, 2,5%.

Kommunstyrelsesektorn bedömer att Socialnämnden i sina äskanden påvisar det största ökade behovet jämfört med budget 2026 och föreslår därför att Socialnämnden får ett tillskott med

6,8 mkr, utöver grunduppräkningen. Sammantaget skulle detta ge nämnden en ökning på 4,5%, eller 15,5 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden har i prognosen per sista mars 2026 prognostiserat ett underskott på 4 mkr för 2026. Barn- och utbildningsnämnden föreslås att, utöver grunduppräkning få ett tillskott med motsvarande belopp, vilket ger en total uppräkning med 3,6%, eller 12,8 mkr.

För att möjliggöra satsningarna Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden förslås en rambesparing på 0,8% för Kommunstyrelsen, Kulturnämnden, Miljö- och byggnämnden samt Samhällsbyggnadsnämnden De fyra nämnderna föreslås således få en uppräkning med 1,7%.

Samverkansorganisationerna föreslås räknas upp i enlighet med respektive budgetäskande.

För revisionen har budgeten beräknats till 1,2 mkr. Observeras bör att kommunstyrelserektorn inte föreslår budget för revisionens verksamhet!

I posten övrigt, reserv, interna poster m.m. är förlaget att avsätta 1 mkr för att täcka tillkommande kapitalkostnader 2027. Budgetpostens storlek kräver en lägre upparbetningsgrad än budgeterat på 2026 års investeringar vilket bl.a. innebär viss återhållsamhet.

Förslag Driftsbudget 2027 per nämnd/styrelse uppdelat på tekniska ramar, prioriteringar och justeringar från tjänsteorganisationen:

Nämnder/sektioner/avdelningar *Belopp i tkr*	**Teknisk ram 2027 (Uppdaterad)**	**Prio från nämnd 2027**	**Justeringar**	**Total Prio 2027**	**Förslag 2027**
Barn- och utbildningsnämnd	361 722	12 624	-8 311	**4 313**	**366 035**
Socialnämnd	363 790	6 096	-7 866	**-1 770**	**362 020**
Kommunstyrelsen	71 611	5 275	-792	**4 483**	**76 094**
Samhällsbyggnadsnämnd	52 419	1 702	-1 011	**691**	**53 110**
Miljö & Byggnadsnämnd	6 429	275	-332	**-57**	**6 372**
Kulturnämnden	8 406	12 322	-1 000	**11 322**	**19 728**
Räddningstjänsten Dala Mitt	14 812	985	-72	**913**	**15 725**
Gemensam nämnd för upphandling	1 322	5	3	**8**	**1 330**
Överförmyndare i samverkan	1 155	0	0	**0**	**1 155**
Revision	921	299	0	**299**	**1 220**
Övrigt, reserv, interna poster mm	1 024	2 974	-2 998	**-24**	**1 000**
VA & Återvinning	0	0		**0**	**0**
Summa nettokostnader	**883 611**	**42 557**	**-22 379**	**20 178**	**903 789**
Pensioner	13 374	0		**0**	**13 374**
Summa nettokostnader inkl pension	**896 985**	**42 557**	**-22 379**	**20 178**	**917 163**

10.3 Beslutade Driftbudgetramar 2027

Beslut i kommunfullmäktige per 2026-06-11 av driftsbudget 2027 följer kommunstyrelsens förslag som baseras på majoritetens budgetförslag. Driftsramarna ökas med 8 mkr där Barn- och utbildningsnämnd tilldelas 3,9 mkr, Socialnämnden 1,8 mkr, reserv inom kommunstyrelsen 2,0 mkr och Miljö- och Byggnadsnämnd 0,3 mkr samt tillkommande justering med omföring av 0,5 mkr från Räddningstjänsten Dala Mitt till Samhällsbyggnadsnämnden.

Totala driftsbudgetramar uppgår till 925 mkr.

Driftsbudget 2027 per nämnd/styrelse, Beslut KF per 2026-06-11:

Nämnder/styrelse/verksamheter ***Belopp i tkr***	**Budget 2026**	**Förslag TJM Budget 2027**	**Tillägg/ justering**	**Beslut KF Budget 2027**	***Förändring vs budget 2026 (tkr)***	***Förändring vs budget 2026 (%)***
Barn- och utbildningsnämnd	353 205	366 035	3 943	369 978	*16 773*	*4,7%*
Socialnämnd	346 557	362 020	1 770	363 790	*17 233*	*5,0%*
Kommunstyrelsesektor	74 822	76 094		76 094	*1 272*	*1,7%*
Kommunstyrelsen - Övrigt, reserv, interna poster mm	1 000	1 000	2 000	3 000	*2 000*	*200,0%*
Samhällsbyggnadsnämnd	52 222	53 110	530	53 640	*1 418*	*2,7%*
Miljö & Byggnadsnämnd	6 265	6 372	287	6 659	*394*	*6,3%*
Kulturnämnden	19 398	19 728		19 728	*330*	*1,7%*
Räddningstjänsten Dala Mitt	15 120	15 725	-530	15 195	*75*	*0,5%*
Gemensam nämnd för upphandling	1 290	1 330		1 330	*40*	*3,1%*
Överförmyndare i samverkan	1 120	1 155		1 155	*35*	*3,1%*
Revision	1 213	1 220		1 220	*7*	*0,6%*
VA & Återvinning	0	0		0	*0*	*0,0%*
Pensioner	15 300	13 374		13 374	*-1 926*	*-12,6%*
Summa nettokostnader inkl pension	**887 512**	**917 163**	**8 000**	**925 163**	***37 651***	***4,2%***

10.4 Reviderad budget 2027

I enlighet med skatteunderlagsprognos per 2026-10-06 ökar förväntade intäkter med 1,3 mkr för år 2027 till reviderad budget jämfört med beslutad budget per juni.

Den senaste pensionsprognosen från Skandia per 2026-08-31 visar på en ökning av pensionskostnaderna och till reviderad budget 2027 finns ett ökat behov på 1,8 mkr.

Ökade behov för Gemensam nämnd för upphandling med 50 tkr genom att beslutad ramhöjning i nämnden har gjorts efter juni.

Till reviderad budget har nämnderna och kommunstyrelsen äskat enligt de budgetbehov som presenterades under våren med undantag för Barn- och utbildningsnämnden som utöver vårens budgetbehov har inkommit med nytt äskande om 3,8 mkr. Verksamheternas behov var 16,8 mkr högre än beslutad budget per juni. Åtgärder för budget i balans med konsekvensbedömningar har tagits fram per nämnd/styrelse på totalt 16,8 mkr.

Tjänsteorganisationens förslag till reviderad budget 2027

Förslag till reviderad budget från tjänsteorganisationen baseras på den budget som beslutades i juni med tillägg av förändrade förutsättningar där olika alternativ presenterades. Verksamheterna har tagit fram åtgärder för budget i balans utifrån beslutad budget i juni med 16,8 mkr. Förändringar till reviderad budget utgörs av ökning för Gemensam nämnd för upphandling med 50 tkr och ökning av pensioner med 1 800 tkr samt ett nytt äskande på 3 800 tkr för Barn- och utbildning. Översynen av investeringsnivåer resulterar i minskning av investeringar som beräknas leda till 5,0 mkr lägre räntekostnader. Förväntade intäkter ökar med 1,3 mkr.

I det första alternativet ökas driftsbudgeten med 1 850 tkr, vilket leder till en driftsbudgetram på 927,0 mkr. Om inga andra ändringar görs i driftsbudgeten slår effekterna av ökade intäkter och minskade räntekostnader direkt på resultatet och möjliggör minskning av uttag av pensionsmedel med 4,0 mkr till ett uttag av totalt 4,0 mkr för att uppnå ett justerat resultat på 3%.

I det andra alternativet görs ingen förändring av uttag av pensionsmedel utan tillägg görs i driften. Driftsbudgeten ökar på samma sätt med 1 850 tkr utifrån förändrade förutsättningar men med tillägg av ytterligare 4 416 tkr som läggs på reserven för vidare hantering och prioritering av politiken. Detta ger driftsbudgetramar på 931,4 mkr. Uttag av pensionsmedel ligger kvar på 8 mkr.

Majoritetens förslag till reviderad budget 2027

Till reviderad budget har politiska prioriteringar gjorts och driftsbudgetramar för 2027 ökas med 10,3 mkr och uppgår till 935,4 mkr. Tillskott i driftsbudgeten behöver göras för att minska effektiviseringsbördan för året men fortsatt arbete med effektiviseringar kommer att behöva göras kommande år.

Justeringar inom driftsbudget 2027 per nämnd/styrelse:

Nämnder/styrelse/verksamheter *Belopp i tkr*	**Förslag TJM Budget 2027**	**Tillägg/ justering**	**Beslut KF juni Budget 2027**	**Differens KF beslut**	**Budget i balans med åtgärder**	**Justering reviderad budget**
Barn- och utbildningsnämnd	366 035	3 943	369 978	4 405	-4 405	3 800
Socialnämnd	362 020	1 770	363 790	6 122	-6 122	2 800
Kommunstyrelsesektor	76 094		76 094	906	-906	
Kommunstyrelsen - Övrigt, reserv mm	*0*	*2 000*	*2 000*			
Interna poster att omföras	*1 000*		*1 000*	*3 000*	-3 000	
Samhällsbyggnadsnämnd	53 110	530	53 640	1 642	-1 642	1 600
Miljö & Byggnadsnämnd	6 372	287	6 659	46	-46	166
Kulturnämnden	19 728		19 728	704	-704	50
Räddningstjänsten Dala Mitt	15 725	-530	15 195			
Gemensam nämnd för upphandling	1 330		1 330			50
Överförmyndare i samverkan	1 155		1 155			
Revision	1 220		1 220			
VA & Återvinning	0		0			
Pensioner	13 374		13 374			1 800
Summa nettokostnader inkl pension	**917 163**	**8 000**	**925 163**	**16 825**	**-16 825**	**10 266**

Utöver ökning för Gemensam nämnd för upphandling med 50 tkr och av pensioner med 1 800 tkr görs ökningar till reviderad budget med 3 800 tkr för Barn- och utbildningsnämnd, med 2 800 tkr för Socialnämnden, med 1 600 tkr för Samhällsbyggnadsnämnd, med 166 tkr för Miljö- och Byggnadsnämnd samt med 50 tkr för Kulturnämnden. Driftsbudgetramarna för reviderad budget 2027 uppgår till 935,4 mkr, vilket är en ökning med 5,4% jämfört med budget 2026.

Tillgängliga medel för budgetjustering med 10 266 tkr enligt majoritetens förslag utgörs av:

- 4 961 tkr: Minskade kapitalkostnader (KFs beslut om lägre investeringsram)
- 1 305 tkr: Ökande intäkter i skattunderlagsprognos 6 oktober 2026
- 4 000 tkr: Förändrat uttag ur pensionsunderlaget (KFs juni beslut = 8000 tkr) utrymme för 2-6 miljoner ytterligare

Reviderad Driftsbudget 2027 per nämnd/styrelse:

Nämnder/styrelse/verksamheter *Belopp i tkr*	**Budget 2026**	**Beslut KF juni Budget 2027**	**Justering reviderad budget**	**Förslag reviderad Budget 2027**	***Förändring vs budget 2026 (tkr)***	***Förändring vs budget 2026 (%)***
Barn- och utbildningsnämnd	353 205	369 978	3 800	373 778	20 573	5,8%
Socialnämnd	346 557	363 790	2 800	366 590	20 033	5,8%
Kommunstyrelsesektor	74 822	76 094		76 094	1 272	1,7%
Kommunstyrelsen - Övrigt, reserv mm	*1 000*	*2 000*		2 000	*1 000*	*100,0%*
Interna poster att omföras	*0*	*1 000*		1 000	*1 000*	*0,0%*
Samhällsbyggnadsnämnd	52 222	53 640	1 600	55 240	3 018	5,8%
Miljö & Byggnadsnämnd	6 265	6 659	166	6 825	560	8,9%
Kulturnämnden	19 398	19 728	50	19 778	380	2,0%
Räddningstjänsten Dala Mitt	15 120	15 195		15 195	75	0,5%
Gemensam nämnd för upphandling	1 290	1 330	50	1 380	90	7,0%
Överförmyndare i samverkan	1 120	1 155		1 155	35	3,1%
Revision	1 213	1 220		1 220	7	0,6%
VA & Återvinning	0	0		0	0	
Pensioner	15300	13 374	1 800	15 174	-126	-0,8%
Summa nettokostnader inkl pension	**887 512**	**925 163**	**10 266**	**935 429**	**47 917**	**5,4%**

Reviderad Driftsbudget 2027 uppdelat på tekniska ramar, prioriteringar och justeringar:

Nämnder/styrelse/verksamheter *Belopp i tkr*	**Teknisk ram 2027 (Uppdaterad)**	**Prio fr nämnd inkl justeringar 2027**	**Förslag reviderad Budget 2027**
Barn- och utbildningsnämnd	361 722	12 056	373 778
Socialnämnd	363 790	2 800	366 590
Kommunstyrelsesektor	71 611	4 483	76 094
Kommunstyrelsen - Övrigt, reserv mm	1 024	976	2 000
Interna poster att omföras	0	1 000	1 000
Samhällsbyggnadsnämnd	52 419	2 821	55 240
Miljö & Byggnadsnämnd	6 429	396	6 825
Kulturnämnden	8 406	11 372	19 778
Räddningstjänsten Dala Mitt	14 812	383	15 195
Gemensam nämnd för upphandling	1 322	58	1 380
Överförmyndare i samverkan	1 155	0	1 155
Revision	921	299	1 220
VA & Återvinning	0	0	0
Pensioner	13 374	1 800	15 174
Summa nettokostnader inkl pension	**896 985**	**38 444**	**935 429**

10.5 Beslut Budgetramar 2028-2030

Skatteunderlagsprognosen per 29 april är beräkningsgrund för budgetramarna för planperioden 2028-2030. Driftsbudget för 2028 uppgår till 948,9 mkr, för 2029 till 973,6 mkr och för 2030 till 1 005,0 mkr. För att kunna uppnå ett resultat på 3 % per år krävs effektiviseringar varje år. För budget 2028 finns effektiviseringar med ca 19 mkr, för år 2029 med ca 25 mkr och för 2030 med ca 23 mkr. Fördelning av effektiviseringar per verksamhet behöver tas fram för planperioden i samband med framtagning av budgetdirektiv 2028-2031.

Driftsbudget 2028-2030 per nämnd/styrelse uppdelat på tekniska ramar, prioriteringar med totala effektiviseringar per år:

Nämnder/sektioner/avdelningar *Belopp i tkr*	Teknisk ram 2028	Prio 2028	Plan 2028	Teknisk ram 2029	Prio 2029	Plan 2029	Teknisk ram 2030	Prio 2030	Plan 2030
Barn- och utbildningsnämnd	371 803	14 251	386 054	381 845	15 821	397 666	392 279	17 012	409 291
Socialnämnd	386 157	-5 056	381 101	407 860	-15 234	392 626	427 311	-22 815	404 496
Kommunstyrelsen	75 495	3 806	79 301	79 792	1 882	81 674	84 868	-749	84 119
Samhällsbyggnadsnämnd	55 844	2 885	58 729	58 822	3 258	62 080	61 654	2 858	64 512
Miljö & Byggnadsnämnd	7 419	-533	6 886	9 194	-2 135	7 059	11 227	-4 002	7 225
Kulturnämnden	8 652	12 317	20 969	8 844	12 676	21 520	9 031	13 055	22 086
Räddningstjänsten Dala Mitt	15 300	895	16 195	15 787	813	16 600	16 298	717	17 015
Gemensam nämnd för upphandling	1 367	0	1 367	1 410	0	1 410	1 465	0	1 465
Överförmyndare i samverkan	1 193	0	1 193	1 232	0	1 232	1 271	0	1 271
Revision	951	49	1 000	982	18	1 000	1 014	0	1 014
Övrigt pensioner, reserv mm	1 059	-1 059	0	1 092	-1 092	0	1 135	-1 135	0
VA & Återvinning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa nettokostnader exkl pension	**925 240**	**27 555**	**952 795**	**966 861**	**16 007**	**982 868**	**1 007 554**	**4 941**	**1 012 495**
Pensioner			15 011			15 907			15 098
Summa nettokostnader inkl pension			**967 806**			**998 775**			**1 027 593**
Effektiviseringar			-18 949			-25 154			-22 599
Summa nettokostnader			**948 856**			**973 621**			**1 004 993**

Ingen justering har gjort av plan för 2028-2030 i samband med reviderad budget för 2027.

Till budgetdirektiv 2028-2031 kommer uppdaterade tekniska ramar att tas fram utifrån förändrade förutsättningar. Driftsbudgetramar kommer att behöva justeras utifrån de nya förutsättningarna och genom fördjupad analys av verksamhetens kostnader och förslag på effektiviseringar samt utifrån effekter från översyn av investeringsplaner och lånebehov mm.

11 Investeringsbudget per nämnd/sektor

Investeringsbudgetramar 2027 med plan för 2028-2030 för nämnder och Kommunstyrelsesektor presenteras.

11.1 Förslag investeringar från tjänsteorganisationen

Förslag till investeringsramar för budget 2027 uppgår till 251,5 mkr, för år 2028 till 411,7 mkr, för år 2029 till 428,0 mkr och för år 2030 till 207,6 mkr.

Det är höga investeringsnivåer som innebär ökade kapitalkostnader, dvs avskrivningar och kostnader för internränta ökar och utgör också en ökad andel av verksamheternas nettokostnader. De höga investeringsbehoven leder till kraftigt ökat lånebehov som ger ökade räntekostnader. Detta leder till att det årligen krävs stora effektiviseringar inom verksamheternas driftkostnader.

Arbetet med en revidering av investeringsplaner, på kort och långsikt pågår vilket gör att kommunstyrelsesektorn bedömer att investeringsplanen kan komma att behöva uppdateras till reviderad budget 2027 till hösten.

Förslag Investeringsbudget 2027-2030 till budgetberedning från tjänsteorganisationen

Nämnd/styrelse *Belopp i tkr*	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**
Skattefinasierat:				
Kulturnämnd	750	250	250	250
Barn- och utbildningsnämnd	2 800	2 800	2 800	2 800
Socialnämnd	1 000	1 000	1 000	1 000
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat, självfinansieras	77 100	65 400	53 100	46 500
Kommunstyrelsen (exkl IT-enhet)	2 800	2 800	2 800	2 800
Kommunstyrelsen IT-enhet	700	700	700	700
Total skattefinansierat, självfinansieras	**85 150**	**72 950**	**60 650**	**54 050**
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansiering, ej självfinansiering	7 000	10 000	33 000	0
Projekt verksamhetslokaler	96 050	217 500	250 850	83 500
Total skattefinansierat	**188 200**	**300 450**	**344 500**	**137 550**
Taxefinasierat:				
SBN VA/Återvinning, självfinansieras	27 500	38 000	47 500	43 000
SBN VA/Atervinning, ej självfinansiering	35 750	73 250	36 000	27 000
SBN VA/Återvinning, taxefinansierat	**63 250**	**111 250**	**83 500**	**70 000**
Total	**251 450**	**411 700**	**428 000**	**207 550**
varav Total självfinansieras	*112 650*	*110 950*	*108 150*	*97 050*
varav Total ej självfinansiering	*138 800*	*300 750*	*319 850*	*110 500*

11.2 Beslut Investeringsramar 2027-2030

Beslut i kommunfullmäktige per 2026-06-11 av investeringsramar för perioden 2027-2030 följer kommunstyrelsens förslag som baseras på majoritetens budgetförslag. Jämfört med tjänsteorganisationens förslag görs tillägg för år 2027 med 1,5 mkr för Bredband/övrig stödfunktion inom Kommunstyrelsen samt minskning görs med 50 mkr för verksamhetslokaler. Totala investeringar 2027 uppgår till 203 mkr.

Investeringsbudget 2027 per nämnd/styrelse - Beslut KF per 2026-06-11:

Nämnd/styrelse *Belopp i tkr*	Budget Förslag TJM 2027	Justering 2027	Budget 2027
Skattefinasierat:			
Kulturnämnd	750		750
Barn- och utbildningsnämnd	2 800		2 800
Socialnämnd	1 000		1 000
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat, självfinansieras	77 100		77 100
Kommunstyrelsen (exkl IT-enhet)	2 800	1 500	4 300
Kommunstyrelsen IT-enhet	700		700
Total skattefinansierat, självfinansieras	**85 150**	**1 500**	**86 650**
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansiering, ej självfinansiering	7 000		7 000
Projekt verksamhetslokaler	96 050	-50 000	46 050
Total skattefinansierat	**188 200**	**-48 500**	**139 700**
Taxefinasierat:			
SBN VA/Återvinning, självfinansieras	27 500		27 500
SBN VA/Återvinning, ej självfinansiering	35 750		35 750
SBN VA/Återvinning, taxefinansierat	**63 250**	**0**	**63 250**
Total	**251 450**	**-48 500**	**202 950**
varav Total självfinansieras	*112 650*	*1 500*	*114 150*
varav Total ej självfinansiering	*138 800*	*-50 000*	*88 800*

Jämfört med tjänsteorganisationens budgetförslag minskas beslutade investeringar för verksamhetslokaler med 100 mkr år 2028 och med 100 mkr för år 2029.

Investeringsbudget 2027-2030 per nämnd/styrelse - Beslut KF per 2026-06-11:

Nämnd/styrelse *Belopp i tkr*	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Skattefinasierat:				
Kulturnämnd	750	250	250	250
Barn- och utbildningsnämnd	2 800	2 800	2 800	2 800
Socialnämnd	1 000	1 000	1 000	1 000
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat, självfinansieras	77 100	65 400	53 100	46 500
Kommunstyrelsen (exkl IT-enhet)	4 300	2 800	2 800	2 800
Kommunstyrelsen IT-enhet	700	700	700	700
Total skattefinansierat, självfinansieras	**86 650**	**72 950**	**60 650**	**54 050**
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansiering, ej självfinansiering	7 000	10 000	33 000	0
Projekt verksamhetslokaler	46 050	117 500	150 850	83 500
Total skattefinansierat	**139 700**	**200 450**	**244 500**	**137 550**
Taxefinasierat:				
SBN VA/Återvinning, självfinansieras	27 500	38 000	47 500	43 000
SBN VA/Återvinning, ej självfinansiering	35 750	73 250	36 000	27 000
SBN VA/Återvinning, taxefinansierat	**63 250**	**111 250**	**83 500**	**70 000**
Total	**202 950**	**311 700**	**328 000**	**207 550**
varav Total självfinansieras	*114 150*	*110 950*	*108 150*	*97 050*
varav Total ej självfinansiering	*88 800*	*200 750*	*219 850*	*110 500*

11.3 Investeringar reviderad budget

Till reviderad budget 2027 har översyn gjorts av kommunens investeringsnivåer där lägre nivåer prognostiseras för 2026 och minskningar av investeringar har gjorts med 43 mkr för 2027. Totala investeringar för 2027 uppgår till 160,0 mkr.

Anpassningar har gjorts avseende investeringsnivåer för kommande år där effekter av detta kommer att tas upp i budgetdirektiv för 2028-2031.

Investeringsbudget 2027 per nämnd/styrelse till reviderad budget:

Nämnd/styrelse *Belopp i tkr*	Beslutad Budget KF 2027	Justering reviderad budget	Reviderad Budget 2027
Skattefinasierat:			
Kulturnämnd	750		750
Barn- och utbildningsnämnd	2 800		2 800
Socialnämnd	1 000		1 000
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat, självfinansieras	77 100	-36 000	41 100
Miljö- och byggnämnd	0		0
Kommunstyrelsen (exkl IT-enhet)	4 300		4 300
Kommunstyrelsen IT-enhet	700		700
Total skattefinansierat, självfinansieras	**86 650**	**-36 000**	**50 650**
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansiering, ej självfinansiering	7 000	-7 000	0
Projekt verksamhetslokaler	46 050		46 050
Total skattefinansierat	**139 700**	**-43 000**	**96 700**
Taxefinasierat:			
SBN VA/Återvinning, självfinansieras	27 500		27 500
SBN VA/Återvinning, ej självfinansiering	35 750		35 750
SBN VA/Återvinning, taxefinansierat	**63 250**	**0**	**63 250**
Total	**202 950**	**-43 000**	**159 950**
varav Total självfinansieras	*114 150*	*-36 000*	*78 150*
varav Total ej självfinansiering	*88 800*	*-7 000*	*81 800*

Investeringsbudget 2027-2031 per nämnd/styrelse till reviderad budget:

Nämnd/styrelse *Belopp i tkr*	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Trend 2031
Skattefinasierat:					
Kulturnämnd	750	250	250	250	250
Barn- och utbildningsnämnd	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800
Socialnämnd	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat, självfinansieras	41 100	45 500	44 500	45 500	46 500
Miljö- och byggnämnd	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen (exkl IT-enhet)	4 300	2 800	2 800	2 800	2 800
Kommunstyrelsen IT-enhet	700	700	700	700	700
Total skattefinansierat, självfinansieras	**50 650**	**53 050**	**52 050**	**53 050**	**54 050**
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansiering, ej självfinansiering					
Projekt verksamhetslokaler	46 050	117 500	150 850	83 500	34 500
Total skattefinansierat	**96 700**	**170 550**	**202 900**	**136 550**	**88 550**
Taxefinasierat:					
SBN VA/Återvinning, självfinansieras	57 250	81 500	81 000	72 500	66 500
SBN VA/Återvinning, ej självfinansiering	6 000	3 000	5 000	5 000	5 000
SBN VA/Återvinning, taxefinansierat	**63 250**	**84 500**	**86 000**	**77 500**	**71 500**
Total	**159 950**	**255 050**	**288 900**	**214 050**	**160 050**
varav Total självfinansieras	*107 900*	*134 550*	*133 050*	*125 550*	*120 550*
varav Total ej självfinansiering	*52 050*	*120 500*	*155 850*	*88 500*	*39 500*

SÄTERS KOMMUN

12 Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING *Belopp i tkr*	Förslag TJM Budget 2027	Justeringar 2027	Beslut KF Budget 2027	Justering reviderad budget 2027	Reviderad Budget 2027
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	**-888 889**	**-8 000**	**-896 889**	**-10 266**	**-907 155**
Skatteintäkter	681 631		681 631	4 203	685 834
Generella statsbidrag och utjämning	265 161		265 161	-2 898	262 263
Summa	**946 792**	**0**	**946 792**	**1 305**	**948 097**
VERKSAMHETENS RESULTAT	**57 903**	**-8 000**	**49 903**	**-8 961**	**40 942**
Finansiella intäkter	2 000		2 000		2 000
Finansiella kostnader	-31 499		-31 499	5 000	-26 499
RESULTAT FÖRE PENSIONSFÖRVALTNING	**28 404**	**-8 000**	**20 404**	**-3 961**	**16 443**
Pensionsförvaltning	0		0		0
ÅRETS RESULTAT	**28 404**	**-8 000**	**20 404**	**-3 961**	**16 443**
Årets resultat i %	*3,0%*		*2,2%*		*1,7%*

Justerat resultat	Budget 2027	Justeringar 2027	Budget 2027	Justeringar 2027	Budget 2027
Årets resultat	28 404	-8 000	20 404	-3 961	16 443
VA resultat	0	0	0	0	0
Tillskott från pensionsmedel	0	8 000	8 000	4 000	12 000
Justerat resultat	**28 404**	**0**	**28 404**	**39**	**28 443**
Justerat resultat i %	*3,0%*		*3,0%*		*3,0%*

12.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING *Belopp i tkr*	Reviderad Budget 2027	*Beslut Budget KF per 2026-06-11* Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	**-907 155**	**-917 376**	**-938 030**	**-963 835**
Skatteintäkter	685 834	710 069	739 196	772 134
Generella statsbidrag och utjämning	262 263	273 308	276 299	277 180
Summa	**948 097**	**983 377**	**1 015 495**	**1 049 314**
VERKSAMHETENS RESULTAT	**40 942**	**66 001**	**77 465**	**85 479**
Finansiella intäkter	2 000	2 000	2 000	2 000
Finansiella kostnader	-26 499	-38 500	-49 000	-56 000
RESULTAT FÖRE PENSIONSFÖRVALTNING	**16 443**	**29 501**	**30 465**	**31 479**
Pensionsförvaltning	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	**16 443**	**29 501**	**30 465**	**31 479**
Årets resultat i %	*1,7%*	*3,0%*	*3,0%*	*3,0%*

Justerat resultat	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Årets resultat	16 443	29 501	30 465	31 479
VA resultat	0	0	0	0
Tillskott från pensionsmedel	12 000	0	0	0
Justerat resultat	**28 443**	**29 501**	**30 465**	**31 479**
Justerat resultat i %	*3,0%*	*3,0%*	*3,0%*	*3,0%*

SÄTERS KOMMUN

12.2 Balansräkning

Balansräkning beslutad budget KF per 2026-06-11:

BALANSRÄKNING	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	**1 489 010**	**1 838 765**	**2 199 385**	**2 331 668**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	**230 706**	**210 823**	**180 847**	**180 375**
SUMMA TILLGÅNGAR	**1 719 716**	**2 049 588**	**2 380 232**	**2 512 043**
Årets resultat	20 404	29 501	30 465	31 479
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Övrigt eget kapital	529 667	550 071	579 572	610 037
EGET KAPITAL	**550 071**	**579 572**	**610 037**	**641 516**
Pensionsavsättning	15 103	15 474	15 653	15 985
Långfristiga lån	950 000	1 250 000	1 550 000	1 650 000
Övriga långfrist. skulder	16 452	16 452	16 452	16 452
Kortfristiga skulder	188 090	188 090	188 090	188 090
SKULDER	**1 154 542**	**1 454 542**	**1 754 542**	**1 854 542**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**1 719 716**	**2 049 588**	**2 380 232**	**2 512 043**
Soliditet	**32%**	**28%**	**26%**	**26%**

Balansräkning till reviderad budget 2027:

BALANSRÄKNING	Budget 2027
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	**1 281 226**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	**211 748**
SUMMA TILLGÅNGAR	**1 492 974**
Årets resultat	16 443
Övrigt eget kapital	536 439
EGET KAPITAL	**552 882**
Pensionsavsättning	15 550
AVSÄTTNINGAR	**15 550**
Långfristiga lån	720 000
Övriga långfrist. skulder	16 452
Övriga kortfristiga skulder	188 090
SKULDER	**924 542**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**1 492 974**

SÄTERS KOMMUN

13 Uppdrag till kommundirektör

Kommundirektör har fått uppdrag från Kommunstyrelsen inför reviderad budget 2027 under hösten att ta fram följande:

- Fördjupad analys av verksamheternas kostnader - se över nämndernas budgetbehov 2027-2030
- Effektiviseringar av driftkostnader
- Konsekvenser av effektiviseringar som genomförs
- Skuldsättning: Översyn av lånebehov utifrån anpassade investeringsnivåer och effektiviseringar
- Uppdelning av skattefinansierade, taxefinansierade samt Säterbostäders lånenivåer
- Se över finansiella mål med plan över tioårsperiod

Utifrån kommundirektörens uppdrag från Kommunstyrelsen inför reviderad budget 2027 har översyn av investeringsnivåer gjorts och analyser av verksamhetskostnader har genomförts per nämnd/styrelse med konsekvensbedömningar av effektiviseringar för budget i balans med fokus på år 2027. Översyn har gjorts av kommunens investeringsnivåer där nivån för skattefinansierade investeringar har anpassats till en nivå på ca 50 mkr per år. Lägre investeringsnivåer prognostiseras för 2026 och minskning har gjorts av investeringsramar för 2027 med 43 mkr. Genom lägre investeringsramar minskar beräknat lånebehov och räntekostnaderna beräknas minska med 5,0 mkr för år 2027. Lägre investeringsramar leder till minskade kapitalkostnader kommande år.

Till reviderad budget ökar driftsbudgetramarna med 10,3 mkr jämfört med beslutad budget i juni. Driftbudgetramarna för år 2027 ökar med 5,4 % jämfört med budget 2026.

Vid framtagning av budgetdirektiv 2028-2031 fortsätter analysen av verksamhetskostnaderna för de olika verksamheterna där anpassningar och effektiviseringar behöver ses över för de kommande åren. Fortsatt arbete behöver göras med översyn av investeringsnivåer och lånebehov samt av de finansiella målen över en tioårsperiod.

SÄTERS KOMMUN

14 Beslut Budget 2027 & plan 2028-2030

Beslut KF§75 Budget 2027 & plan 2028-2030 i kommunfullmäktige per 2026-06-11 enligt:

1. Fastställa driftsbudgetram för 2027, 925 163 000 kr per nämnd enligt kommunstyrelsens förslag per 26 maj 2026.
2. Fastställa investeringsbudgetram för 2027, 202 950 000 kr per nämnd enligt kommunstyrelsens förslag.
3. Fastställa totala driftsbudgetramar för 2028 till 2030 för kommunen enligt följande: Driftsbudgetramar: 2028: 948 856 000 kr, 2029: 973 621 000 kr, 2030: 1 004 993 000 kr
4. Fastställa investeringsbudgetramar för 2028 till 2030 för kommunen enligt följande: Investeringsramar: 2028: 311 700 000 kr, 2029: 328 000 000 kr, 2030: 207 550 000 kr
5. Fastställa finansiella mål 2027-2030, enligt bilaga.
6. Bemyndiga kommunstyrelsen att ianspråktaga upp till 500 000 kr per ärende av medel som innebär förändring av det egna kapitalet.
7. Bemyndiga samhällsbyggnadsnämnden att för kommunens räkning förvärva eller överlåta fastigheter eller fastighetsdel till ett belopp om högst 500 000 kr per ärende.
8. Bemyndiga kommunstyrelsen att för kommunens räkning förvärva eller överlåta fastigheter eller fastighetsdel till ett belopp om högst 10 000 000 kr per ärende.
9. Bemyndiga kommunstyrelsen under år 2027 att omsätta och uppta nya lån upp till 950 000 000 kr, samt utnyttja krediten om 38 000 000 kr på kommunens koncernkonto.
10. Såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp om 435 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga belopp.
11. Såsom för egen skuld ingå borgen för Säters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2 400 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga lånebelopp.
12. Bemyndiga kommunstyrelsen att besluta om budgetförutsättningar för 2028–2030.

Reviderad budget 2027

Förslag till beslut för reviderad budget 2027 från kommunstyrelsen per 2026-11-10 enligt följande:

1. Fastställa uppdaterad driftsbudgetram för 2027 till 935 429 000 kr per nämnd enligt förslag.
2. Fastställa uppdaterad investeringsbudgetram för 2027 till 159 950 000 kr per nämnd enligt förslag.

Förslag till budgetdirektiv 2028-2031 kommer att tas fram för beslut i december 2026.

SÄTERS KOMMUN

15 Tidplan

Tidplan för budget 2027-2030 inklusive budgetuppföljning mm 2026 – våren 2026

2026-02-17	KSAU - Bokslutsprognos 2025, Överföring investeringsmedel per nämnd till 2026
2026-02-26	*SKR-Skatteunderlagsprognos med Cirkulär/EkonomiNytt*
2026-feb	Uppstart budget 2027 – förberedelser tekniska ramar 2027-2030/budgetbehov per nämnd
2026-02-28	Interna poster skall vara klara. Hyror, städ- och kostkostnader, telefon, årsavgifter för myndighetsutövning, etc.
2026-03-03	KS - Bokslutsprognos 2025, Överföring investeringsmedel per nämnd till 2025
2026 - mars	KLG - Sektorberedning/Ekonomgrupp Budget 2027-2030 tekniska ramar/förslag ramar
2026 - mars	Budgetsamtal 2027-2030 med verksamhetsgenomgångar 2025 samt inför 2026
2026-03-24	KSAU - Årsredovisning 2025 och verksamheternas bokslut och övrig information, Budget 2027-2030 för KS, Budgetuppföljning februari 2026 med årsprognos
2026-03-31	KS - Årsredovisning 2024 och verksamheternas bokslut och övrig information, Budget 2027-2030 för KS, Budgetuppföljning februari 2026 med årsprognos
2026-04-23	KF - Årsredovisning 2025 & verksamheternas bokslut & övrig information
2026-april	*Regeringens Vårproposition*
2026-04-29	*SKR-Skatteunderlagsprognos, prognos utjämningssystemen/LSS, Cirkulär/EkonomiNytt*
2026-04-28	KSAU - Budgetuppföljning mars 2026 med årsprognos
2026-04-28	KS - Budgetuppföljning mars 2026 med årsprognos
v 10-19	Nämndbehandling av budgetförslag 2027-2030
2026-05-11/12	Budgetberedning/KSAU - Budget 2027 och plan 2028-2030
2026-maj	*Ekonomirapporten, maj 2025*
2026-05-26	KS - Behandlar budgetförslag 2027-2030, Budgetuppföljning april 2026 med årsprognos 2025
2026-juni	Central budgetförhandling 11 § MBL
2026-06-11	KF - Beslutar om budget för 2027-2030
2026-06-16	KSAU - Budgetuppföljning maj 2025 med årsprognos 2026

SÄTERS KOMMUN

Tidplan för budget 2027-2030 inklusive budgetuppföljning 2026 – hösten 2026

v33-52	Nämnder och KS - Behandling reviderad budget 2027 och plan 2028-2030
2026-08-27	*SKR-Skatteunderlagsprognos, Cirkulär, MakroNytt*
2026-08-25	KSAU - Skattesats 2027
2026-09-08	KS - Skattesats 2027
2026-09-24	KF - Skattesats 2027
2026-09-29	KSAU - Budgetuppföljning/Delårsrapport 2026 augusti, Reviderad budget 2027 för KS
2026-09-30	Deadline för inlämning av reviderad budget 2027
2026-okt	Sektorberedning av reviderad budget 2027 och budgetdirektiv 2028-2031
2026-10-06	*SKR-Skatteunderlagsprognos*
2026-10-06	KS - Budgetuppföljning/Delårsrapport 2026 augusti, Reviderad budget 2027 för KS
2026-10-15	KF - Budgetuppföljning/Delårsrapport 2026 augusti
2026-okt	*SKR Ekonomirapport oktober 2026*
2026-10-27	KSAU - Beredning reviderad budget 2027, Budgetuppföljning 2026 september med årsprognos 2026
2026-11-10	KS - Behandlar reviderad budget 2027, Budgetuppföljning 2026 september med årsprognos 2026
2026-nov	*Regeringens budgetproposition / SKR Cirkulär om budgetpropositionen*
v 46	MBL 11 § reviderad budget
2026-11-24	KSAU - Budgetuppföljning oktober 2026 med årsprognos 2026, Budgetdirektiv 2028-2031 preliminära ramar, tidplan
2026-11-26	KF - Beslut om reviderad budget 2027
2026-12-08	KS - Budgetuppföljning oktober 2026 med årsprognos 2026, Budgetdirektiv 2028-2031 med preliminära ramar, tidplan
2026-12-16	*SKR-Skatteunderlagsprognos, cirkulär och MakroNytt, PO-pålägg mm*
2026-12-17	KF - Beslut budgetdirektiv 2028-2031 med preliminära ramar, tidplan
2026-12-20	BUN/SN-Lämnar beställning till kostenheten
2026-12-31	Detaljbudget 2027 och ev. reviderade nämndplaner inlämnas till ekonomienheten

Ajournering

Sammanfattning av ärende

Säters kommuns medverkan i val av ombud till Sveriges kommuner och Regioners kongress 2027.

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Verksamhetsinformation från Gemensamma nämnden för upphandling

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning av ärende

Förvaltningschef Anders Karlén deltar på sammanträdet och informerar om Gemensamma nämnden för upphandling.

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Sammanfattning av ärende gällande rutiner för attesthantering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Godkänna kommunstyrelsens yttrande avseende granskning av rutiner för attesthantering
2. Godkänna kulturnämndens yttrande avseende granskning av rutiner för attesthantering

Sammanfattning av ärende

Kommunrevisionen har granskat attesthanteringen i kulturnämnden och kommunstyrelsen. Revisionens sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att kommunstyrelsen respektive kulturnämnden har en endast delvis tillräcklig intern kontroll, kopplad till hantering av leverantörsfakturor och rekommenderar kommunstyrelsen respektive kulturnämnden att:

- Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.
- Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs.
- Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet.
- Tillse att delegationsordning kompletteras med beloppsgränser

Kommunfullmäktige behandlade ärendet den 11 juni och beslutade begära in yttrande från kulturnämnden och kommunstyrelsen den 10 november 2026.

Postadress
Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress
Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post
kommun@sater.se

Webbplats
sater.se

Kulturnämndens yttrande

Kulturnämnden sammanträdde den 22 oktober 2026 och beslutade yttra sig enligt följande:

Kulturnämnden tackar kommunrevisionen för genomförd granskning.

Kulturnämnden delar revisionens iakttagelser och uppdrar därför till Kulturchef att:

1. *Tillse att aktuell attestantförteckning lyfts till Kulturnämnden 1 ggr/år eller vid förändringar i organisationen.*
2. *Efter fastställd attestantförteckning delge ekonomikontoret samt kontrollera att det blir korrekt hanterat i ekonomisystem.*

Kommunstyrelsen sammanträdde den 10 november och beslutade föreslå kommunfullmäktige att godkänna kulturnämndens yttrande gällande granskning av rutiner för attesthantering för kulturnämndens verksamheter.

Kommunstyrelsens yttrande

Kommunstyrelsen sammanträdde den 6 oktober och beslutade att yttra sig enligt följande:

Kommunstyrelsen tackar kommunrevisionens för genomförd granskning. Kommunstyrelsen delar revisonens iakttagelser och kommunstyrelsens arbetsutskott har, den 29 september 2026 därför beslutat att uppdrar till kommundirektör att till kommunstyrelsen den 20 oktober 2026 ta fram en rutin för att:

- *Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.*
- *Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs.*
- *Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet, samt att*
- *Tillse att kommunstyrelsens delegationsordning kompletteras med beloppsgränser*

Beslutsunderlag

Kulturnämnden den 22 oktober 2026 § 63
Kommunstyrelsen den 10 november 2026 § 18
Kommunstyrelsen den 6 oktober 2026 § 137
Kommunfullmäktige den 11 juni 2026 § 73
Granskningsrapport från kommunrevisionen den 21 maj 2026

Delges

Kommunstyrelsen
Kulturnämnden
Kommunrevisionen

§18 Granskning av rutiner för attesthantering

2026/284

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kulturnämndens yttrande gällande granskning av rutiner för attesthantering för kulturnämndens verksamheter.

Sammanfattning av ärende

Azets Revision och Rådgivning har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner för attesthantering.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kulturnämnden säkerställt en ändamålsenlig attesthantering, tillräckliga underlag till leverantörsfakturor och härigenom en tillräcklig intern kontroll avseende attesthantering.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kulturnämnden har en endast delvis tillräcklig intern kontroll, kopplad till hantering av leverantörsfakturor. Azets beskriver sig ha noterat ett antal utvecklingsområden.

Kommundirektör redogör för kulturnämndens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige den 11 juni 2026 § 73
Rapport gällande attesthantering, kommunrevisionen (Azets) den 25 maj 2026
Kulturnämnden den 22 oktober 2026 § 63
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 oktober 2027 § 5

§ 63 Granskning av rutiner för attesthantering för kulturnämnden.

KN2026/38

Beslut

1) Kulturnämnden antar förslag till yttrande så som sitt eget samt översända det till kommunfullmäktige.
2) Kulturnämnden godkänner och antar rutin för att
   • Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.
   • Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs.
   • Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet.
   • Tillse att delegationsordning kompletteras med beloppsgränser.

Ärendebeskrivning

Azets Revision och Rådgivning har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner för attesthantering.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och kulturnämnden säkerställt en ändamålsenlig attesthantering, tillräckliga underlag till leverantörsfakturor och härigenom en tillräcklig intern kontroll avseende attesthantering.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen respektive kulturnämnden har en endast delvis tillräcklig intern kontroll, kopplad till hantering av leverantörsfakturor. Azets beskriver sig ha noterat ett antal utvecklingsområden.

Utifrån Azets iakttagelser och bedömningar rekommenderar revisionen kulturnämnden att:

• Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.

• Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs.

• Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet.

• Tillse att delegationsordning kompletteras med beloppsgränser

Kulturenheten har inget eget systemstöd eller organisation för att i systemen kunna kontrollera och följa upp behörigheter och attestantförteckning. Det görs via kommunens ekonomikontor som har sin organisatoriska hemvist i kommunstyrelsesektorn. Därför har också dessa, delvis nya, rutiner arbetats fram tillsammans med kommundirektör och ekonomichef.

Efter granskning av såväl granskningsrapporten som de nu gällande rutinerna delar både kommunstyrelsesektorn och kulturenheten kommunrevisionens bedömning.

Dagens attesthantering fungerar i huvudsak på ett tillfredställande sätt men formella beslut från nämnd, och/eller tjänsteperson på delegation skulle stärka kontrollen.

Attestantförteckningen fastställs årligen av kulturnämnden och delges ekonomikontoret, vilket även framledes kommer att vara rutin.

Vid organisatoriska eller andra personalförändringar lyfts ärendet också till nämnden.

Kulturchef säkerställer att:

• kontroll av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker årligen eller vid organisatoriska förändringar. Detta i samverkan med ekonomikontoret i syfte att ha korrekta attestanter.

• delegationsordningen görs tydligare genom att beloppsgränser preciseras.

Förslag till yttrande

Kulturnämnden tackar kommunrevisionen för genomförd granskning.

Kulturnämnden delar revisionens iakttagelser och uppdrar därför till Kulturchef att:

1) Tillse att aktuell attestantförteckning lyfts till Kulturnämnden 1 ggr/år eller vid förändringar i organisationen.
2) Efter fastställd attestantförteckning delge ekonomikontoret samt kontrollera att det blir korrekt hanterat i ekonomisystem.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige den 11 juni 2026 § 73
Rapport gällande attesthantering, kommunrevisionen (Azets) den 25 maj 2026
Missiv

Delges

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

§137 Granskning av rutiner för attesthantering

2026/284

Beslut

1. Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande så som sitt eget och att översända detta till kommunfullmäktige
2. Kommunstyrelsen uppdrar till kommundirektör att till kommunstyrelsen den 20 oktober 2026 ta fram en rutin för att:
    a. Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.
    b. Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs.
    c. Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet, samt att
    d. Tillse att kommunstyrelsens delegationsordning kompletteras med beloppsgränser

Sammanfattning av ärende

Azets Revision och Rådgivning har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner för attesthantering.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och kulturnämnden säkerställt en ändamålsenlig attesthantering, tillräckliga underlag till leverantörsfakturor och härigenom en tillräcklig intern kontroll avseende attesthantering.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen har en endast delvis tillräcklig intern kontroll, kopplad till hantering av leverantörsfakturor. Azets beskriver sig ha noterat ett antal utvecklingsområden.

Utifrån Azets iakttagelser och bedömningar rekommenderar revisionen kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.

- Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs.
- Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet.
- Tillse att delegationsordning kompletteras med beloppsgränser

Bakgrund

Efter granskning av så väl granskningsrapporten som de nu gällande rutinerna delar kommunstyrelsesektorn kommunrevisionens bedömning. Dagens attesthantering fungerar i huvudsak på ett tillfredställande sätt men formella beslut från nämnd, och/eller tjänsteperson på delegation skulle stärka kontrollen.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige den 11 juni 2026 § 73
Rapport gällande attesthantering, kommunrevisionen (Azets) den 25 maj 2026
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 21 september 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 29 september 2026 § 149

Delges

Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen
Kommundirektör

Sammanfattning av ärende gällande grundläggande granskning av kommunala bolag

Förslag till beslut

Styrelsen för Säterbostäder AB föreslår kommunfullmäktige godkänna Säterbostäder ABs yttrande.

Sammanfattning av ärende

Azets har av Säter kommuns lekmannarevisorer fått i uppdrag att göra en grundläggande granskning av kommunens kommunala bolag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Rapporten överlämndes till kommunfullmäktige på sammanträdet den 11 juni 2026. Kommunfullmäktige beslutade begära in yttrande från Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB till den 10 november 2026.

Säterbostäders styrelse sammanträdde den 25 september och beslutade att anta upprättat yttrande över lekmannarevisorernas
grundläggande granskning avseende verksamhetsåret 2025 samt att överlämna yttrandet till Säters kommunfullmäktige och lekmannarevisorerna som styrelsens eget yttrande.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport från kommunrevisionen den 22 maj 2026
Kommunfullmäktige den 11 juni 2026 § 73
Säterbostäders styrelse den 25 september 2026 § 68
Yttrande från Säterbostäder den 25 september 2026

Postadress
Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress
Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post
kommun@sater.se

Webbplats
sater.se

Delges

Kommunrevisionen
Säterbostäder AB
Kommunstyrelsen

Styrelsen för Säterbostäder AB

Sammanträdesdatum 2026-09-25

§ 67	Delårsrapport 2026	SAB 2026/32	3
§ 68	Grundläggande granskning av kommunala bolag 2025	SAB 2026/33	4
§ 69	Fågelsången 4	SAB 2026/34	5
§ 70	Samråd med hyresgäster	SAB 2026/35	6
§ 71	Organisationsförslag 2026	SAB 2026/45	7
§ 72	Ombyggnad Bergtäktsvägen 11 a och B i Siggebo	SAB 2026/36	8
§ 73	Internkontrollplan 2026 - avvikelse	SAB 2026/38	9 - 10
§ 74	Revisionsgranskning av målstyrning och budgetprocess	SAB 2026/37	11
§ 75	Great Place To Work (GPTW) - Undersökning	SAB 2026/39	12
§ 76	Upphandling ekonomisystem	SAB 2026/30	13
§ 77	Uthyrningsläge Säterbostäder AB - september månad	SAB 2026/40	14
§ 78	VD information - September	SAB 2026/43	15 - 16
§ 79	Information från KPT		17

Signature reference: 7aff9d4d-f2a8-4d95-8ef1-e44716a1658b

Plats och tid:	**Säterbostäders konferensrum 13.00**
Beslutande:	Sven-Erik Berglund (C) Roger Carlsson (SD) Unni Öhman (S) Per-Inge Nyberg (S) Göran Söderqvist (M)
Tjänstgörande ersättare:	Inger Persson (S)
Ej tjänstgörande ersättare:	Ej tjänstgörande ersättare
Övriga deltagare	Kenneth Berggren, VD Säterbostäder
Utses att justera:	Unni Öhman
Justeringens plats och tid:	2026-09-29 00.00
Paragrafer:	67-79

Underskrifter:

Sekreterare

Kenneth Berggren

Ordförande

Per-Inge Nyberg

Justerande

Unni Öhman

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ:	Styrelsen för Säterbostäder AB
Sammanträdesdatum:	2026-09-25
Förvaringsplats för protokollet:	Säterbostäder AB

Signature reference: 7aff9d4d-f2a8-4d95-8ef1-e44716a1658b

§68 Grundläggande granskning av kommunala bolag 2025

2026/33

Beslut

Styrelsen beslutar att anta upprättat yttrande över lekmannarevisorernas grundläggande granskning avseende verksamhetsåret 2025 samt att överlämna yttrandet till Säters kommunfullmäktige och lekmannarevisorerna som styrelsens eget yttrande.

Ärendebeskrivning

Säters kommunfullmäktige har den 11 juni 2026 beslutat att begära in yttrande från Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB med anledning av genomförd grundläggande granskning av bolagen för verksamhetsåret 2025. Yttrandet ska även delges lekmannarevisorerna för kännedom.

Ett förslag till yttrande har upprättats där styrelserna redovisar sin syn på revisionens iakttagelser och rekommendationer samt de åtgärder som har genomförts eller planeras för att vidareutveckla verksamhetsstyrning, måluppföljning och intern kontroll.

Beslutsunderlag

- Yttrande över grundläggande granskning 2025
- KF §72 Grundläggande granskning

Delges

- Kommunfullmäktige Säters Kommun
- Lekmannanrevisorerna

Signature reference: 7aff9d4d-f2a8-4d95-8ef1-e44716a1658b

Yttrande över grundläggande granskning 2025

Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB

Styrelserna för Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB har tagit del av lekmannarevisorernas rapport avseende grundläggande granskning för år 2025. Styrelserna lämnar nedan sina kommentarer med anledning av de iakttagelser och rekommendationer som framgår av rapporten.

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Styrelserna delar revisionens uppfattning att arbetet med målformulering, måluppföljning och dokumentation kan utvecklas ytterligare. Granskningen visar bland annat behov av tydligare mätbara mål samt en mer strukturerad uppföljning av verksamhetens måluppfyllelse under året.

Styrelserna vill samtidigt framhålla att uppföljning av verksamhet och ekonomi sker löpande genom tertialrapportering, delårsbokslut och styrelserapportering. Styrelserna har därigenom fortlöpande erhållit information om verksamhetens utveckling och ekonomiska ställning under året.

För att ytterligare stärka styrningen kommer bolagen under 2026 att vidareutveckla arbetet med mål, indikatorer och återrapportering samt säkerställa att uppföljning av måluppfyllelse sker mer strukturerat under verksamhetsåret.

Ekonomistyrning

Styrelserna noterar revisionens rekommendation avseende ekonomiska mål och ekonomisk styrning.

För Säterbostäder AB konstaterar revisionen samtidigt att bolaget uppnått de ekonomiska mål som fastställts av ägaren samt att styrelse och VD har säkerställt att verksamheten bedrivits i enlighet med de ekonomiska direktiv som fullmäktige fastställt.

Styrelsen noterar revisionens bedömning att bolaget uppnått de ekonomiska mål som fastställts av ägaren och att verksamheten bedrivits i enlighet med de

Adress
Bergslagsgatan 34, 783 34 Säter
Telefon: 0225-55 400 (vxl)

E-post
info@saterbo.sater.se

Webbplats
saterbostader.se

ekonomiska direktiv som fullmäktige beslutat om. Styrelsen delar denna bedömning.

För Säters kommuns Fastighets AB har utfallet påverkats av kostnader kopplade till fjärrvärmeproduktionen samt av väderleken, vilka båda är faktorer som kan påverka bolagets kostnads- och prisbild. Styrelsen noterar revisionens synpunkter och kommer framöver att ytterligare tydliggöra kopplingen mellan budget, ekonomiska mål och ägardirektiv i planerings- och uppföljningsprocessen.

Intern kontroll

Styrelserna delar revisionens bedömning att arbetet med intern kontroll har behövt utvecklas och konstaterar att den internkontrollplan som gällde under delar av 2025 var från 2022. Styrelserna ser att internkontrollplanen borde ha reviderats tidigare.

Styrelserna vill samtidigt tydligt framhålla att arbetet med att åtgärda detta påbörjades under 2025 och innan revisionens rapport förelåg. Den 24 oktober 2025 beslutade styrelserna att ge VD i uppdrag att ta fram förslag till en ny internkontrollplan. Den 28 november 2025 fattade styrelserna därefter beslut om en ny internkontrollplan med tillhörande riskanalys och reviderat reglemente för intern kontroll.

Styrelserna delar därför inte en bedömning som innebär att åtgärder inte skulle ha vidtagits under 2025. Tvärtom vidtogs konkreta åtgärder under året för att komma till rätta med de identifierade bristerna och för att skapa en mer systematisk och ändamålsenlig intern kontroll.

Det nya arbetssättet tillämpas fullt ut från och med 2026 och innebär bland annat regelbunden riskanalys, årlig revidering av internkontrollplanen samt tydligare uppföljning och rapportering till styrelserna.

Sammanfattande ställningstagande

Styrelserna noterar att revisionens rekommendationer riktas till båda bolagen gemensamt. Samtidigt framgår av granskningen att bedömningarna skiljer sig mellan bolagen inom vissa områden. Särskilt avseende ekonomistyrning konstaterar revisionen att Säterbostäder AB uppfyller ägarens ekonomiska mål

medan utvecklingsbehov främst har identifierats inom Säters kommuns Fastighets AB.

Styrelserna delar bedömningen att det finns utvecklingsområden inom verksamhetsstyrning, måluppföljning och intern kontroll. Samtidigt konstateras att bolagens verksamheter har bedrivits med löpande uppföljning av verksamhet och ekonomi samt att flera förbättringsåtgärder redan har beslutats och genomförts.

Styrelserna ser positivt på revisionens rekommendationer och kommer att beakta dessa i det fortsatta arbetet med att stärka styrning, uppföljning och intern kontroll i bolagen. De åtgärder som redan genomförts under 2026 bedöms stärka bolagens förutsättningar att uppfylla de krav som ställs av ägare och lagstiftning.

From: "Johan Malm" <johan.malm@azets.com>
Sent: 2026-05-22 14:48:53
To: "Säterbostäder - Info" <info@saterbo.sater.se>; "Säters Kommun - Kommun" <kommun@sater.se>
Subject: Grundläggande granskning av Säterbostäder och Säters fastighets AB 2025
Attachments: Rapport - GG SB & FB.pdf, Missiv - Grundläggande granskning av kommunala bolag 2025.pdf

Hej!

Bifogat finner ni rubricerad granskningsrapport och missiv. Det finns ett missiv som undertecknades för hand men det lämnades direkt till kommunen.

Mvh

Johan Malm
Rådgivare/Kommunal yrkesrevisor

Mobil +46 73 537 52 60

Azets Revision & Rådgivning AB
Stationsgatan 33, 784 35 Borlänge
azets.com/sv-se

Växel + 46 10 457 50 00

We are an accounting, tax, audit, advisory and business services group that delivers a personal experience both digitally and at your door.

Accounting | Advisory | Audit | Payroll | Tax | Technology

This communication is intended for the person(s) named above only. It contains information that is confidential and legally privileged. If received in error, please delete this e-mail and notify the sender.

Boka tid för att träffa mig

Grundläggande granskning av kommunala bolag

Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB

2026-05-21

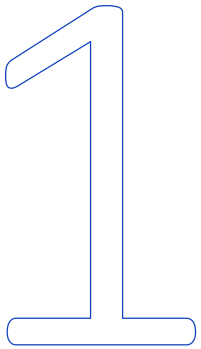
Linnéa Grönvold, certifierad kommunal revisor
Johan Malm, verksamhetsrevisor

Azets Revision och Rådgivning AB

Innehåll

1. Sammanfattning och rekommendationer 3
2. Inledning och bakgrund 6
3. Metod, avgränsning och tidplan 11
4. Resultatet av granskningen 14
5. Sammanfattande bedömning och rekommendationer 26

Sammanfattning och rekommendationer

Azets > Move forward with confidence

1. Sammanfattning

Azets har av Säter kommuns lekmannarevisorer fått i uppdrag att göra en grundläggande granskning av kommunens kommunala bolag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelserna i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB **inte** säkerställt att bolagen har haft en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I följande avsnitt följer de rekommendationer som avlämnas i samband med granskningen. För vidare beskrivning av bedömning per revisionsområde hänvisas till avsnitt fyra i rapporten. Samlad bedömning och rekommendationer återfinns i rapportens femte kapitel.

1.1 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi VD och styrelse i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB att:

- Styrelsen säkerställer att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens måluppfyllnad.
- Styrelsen vidtar åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende verksamhetsresultatet under året.
- Styrelsen och VD säkerställer att verksamheten bedrivits med den ekonomiska målsättning som fullmäktige fastställt.
- Styrelsen bör skapa förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Inledning och bakgrund

2

2. Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna/lekmannarevisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser nämnder och kommunala bolag. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna, styrelsen och de kommunala bolagen. Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs i kommunen, vilket även omfattar den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag.

Lekmannarevisorerna har i enlighet med aktiebolagslagen (kap 10. 3§) uppdraget att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Räkenskaperna i bolagen granskas av auktoriserade revisorer.

Lekmannarevisorernas årliga granskning består av två delar; grundläggande granskning och fördjupad granskning utifrån riskanalys. Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av bolagets måluppfyllelse, ledning och styrning ur ett internkontrollperspektiv. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt God revisionssed ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga granskningsrapport.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

2.1 Syfte

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om bolaget har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande av att bolagen lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Lekmannarevisorns underlag utgör även en grund för fullmäktiges beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt direktiv till ägarombud och slutligen beslut om ansvarsfrihet på bolagsstämma.

2.2 Revisionsfrågor

Verksamhetsstyrning och uppföljning

- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ägardirektiv som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen och VD säkerställt att verksamheten även i övrigt bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamheten?
- Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende verksamhetsresultat under året?

Ekonomistyrning och uppföljning

- Har styrelsen och VD säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ekonomiska direktiv som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen och VD säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi?
- Vidtar styrelsen och VD åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende ekonomiska resultat under året?

Intern kontroll

- Har styrelsen skapat förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året?
- Finns en tydlig process för uppföljning av den interna kontrollen som involverar styrelsen?
- Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende intern kontroll under året?

2.3 Revisionskriterier

Granskningen har utgått ifrån nedanstående revisionskriterier:

- Kommunallagen (2017:725)
- Aktiebolagslagen
- Kommunfullmäktiges mål och uppdrag, ägardirektiv, bolagsordning
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut exempelvis affärsplan, budget och internkontrollplan.

Metod, avgränsning och tidplan

3

3. Metod och avgränsning

Granskningen avser hela granskningsåret 2025. Granskningen omfattar såväl granskning som bedömning utifrån styr- och uppföljningsdokument. Granskningen färdigställs och avslutas först efter slutrevisionsmöten 2025.

Granskningen har omfattat Säterbostäder AB och Säter Kommuns Fastighets AB. Rubricerad rapport avser båda bolagen.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av underlag såsom affärsplan, ägardirektiv, bolagsordning, internkontrollplan, delårsrapport och årsredovisning.
- Protokollsgranskning

Revisionsrapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med Azets interna rutiner. Rapporten har varit föremål för sakgranskning av bolagens VD.

3.1 Bedömningskriterier

Bolagens/bolagets verksamhetsstyrning, ekonomistyrning och interna kontroll bedöms utifrån följande bedömningsnivåer. Respektive bedömningsnivå har en tillhörande symbol.

Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
Ja	
I allt väsentligt	
Endast delvis	
Nej	

Resultat av granskningen

4

4. Resultat av granskningen

I detta avsnitt presenteras granskningens resultat. Resultatet baseras på de underlag som vi har mottagit under året samt protokollsgranskning.

Under granskningens gång har ett antal kontrollfrågor besvarats som också utgör en grund för vår bedömning.

4.1 Säterbostäder AB

4.1.1 Verksamhetsstyrning Säterbostäder AB

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Ägardirektiv 2025	KF 2024-11-28 § 143
Bolagsordning 2025	KF 2019-02-14 § 101
Styrelsen har säkerställt att verksamheten följer kommunfullmäktiges direktiv	Styrelseprotokoll 2025-02-28 § 13
Bolagets mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Affärsplan 2025-2029
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Styrelsen följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Delvis, 2025-12-19 § 108
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får styrelsen en analys av orsaker till avvikelsen	Delvis, Styrelseprotokoll 2025-12-19 § 108
Styrelsen beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Nej

Generella iakttagelser

Av ägardirektivet framgår det att bolaget ska konkretisera kommunfullmäktiges strategiska mål med inriktningar i sin plan. Av bolagets affärsplan framgår det att det finns mål för bolaget med kopplingar till kommunfullmäktiges strategiska mål.

Vissa mål eller aktiviteter är formulerade så att de är mätbara, i andra fall framgår det inte av affärsplanen hur de ska följas upp.

Styrelsen har endast följt upp måluppfyllelsen en gång under året och det är i december. Av beslutsunderlaget till ärendet om måluppföljning från december framgår följande resultat av det målstyrda arbetet:

Status på mål	Antal
Ej genomfört	8
Delvis genomfört	4
Genomfört	1

Av uppföljningen framgår det en beskrivning av orsaker till bristande måluppfyllelse. Av uppgifter från bolaget framgår det att uppföljning av verksamhet sker löpande under året, bland annat genom tertialrapportering och delårsbokslut. Detta har dock inte kunnat verifieras genom granskningen av de handlingar som kommit styrelsen till del.

4.1.2 Ekonomistyrning Säterbostäder AB

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2025 antagen	Styrelseprotokoll 2024-12-20 § 74
Styrelsen följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Tertial 1 (2025-06-27 § 48), Delårsbokslut (2025-09-26 § 71)
Styrelsen får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja, Delårsbokslut (2025-09-26 § 71)
Styrelsen beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Ej aktuellt

Ekonomiskt resultat 2025 (mnkr)	Helårsprognos vid delår	Resultat helår
Verksamhetens intäkter	102,1	103,5
Verksamhetens kostnader	-100,5	-100,9
Årets resultat	1,6	2,6

Generella iakttagelser

Av ägardirektivet framgår det att bolaget ska sträva efter att direktavkastningen ska uppgå till minst 3,5 % och att soliditeten bör vara över 20 %. Av kommunens årsredovisning framgår det att bolagets direktavkastning uppgår till 5,6 % och soliditeten uppgår till 21,7 % . Bolaget når således de ekonomiska målen för 2025.

4.1.3 Intern kontroll Säterbostäder AB

Intern kontroll	
Det finns en process för uppföljning av intern kontroll	Ja, en gång per år
Styrelsen är involverad i internkontrollprocessen	Delvis
Internkontrollplan 2025 antagen av styrelsen	Nej
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Nej
Antal kontrollområden 2025	24
Uppföljning av internkontrollplan 2025	Ja, styrelseprotokoll 2025-10-24 § 81
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2025	Går ej att bedöma
Det finns en process för uppföljning av intern kontroll	Ja

Generella iakttagelser

Av bolagets reglemente för intern kontroll framgår det att den interna kontrollen ska följas upp en gång årligen. Av uppgifter från bolaget framgår det att bolaget haft samma internkontrollplan sedan år 2022 och att den därför inte har beslutats av styrelsen årligen. Internkontrollplanen från 2022 innehåller ingen riskvärdering och det framgår heller inte av reglementet för intern kontroll att någon sådan ska göras. Däremot framgår det att styrelsen har skyldighet att styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Styrelsen ska som grund för sin styrning genomföra riskanalyser för verksamheten. Någon riskanalys för år 2025 har dock inte genomförts.

Den uppföljning av den interna kontrollen som gjordes i oktober 2025 visar inte resultatet av uppföljningen utan konstaterar att det finns förbättringspotential inom området. Av styrelseprotokoll 2025-11-28 § 90 framgår det att styrelsen fastställt nytt reglemente, riktlinje och plan för intern kontroll som ska gälla för år 2026.

4.1.5 Bedömning per område Säterbostäder AB

Bedömning - Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vi kan konstatera att inte alla av bolagets mål varit mätbara och att styrelsen bara har följt upp måluppfyllelsen en gång under året och att det har skett i december. Vår bedömning är att måluppföljningen har skett för sällan och att när den väl genomförts har den genomförts för sent för att styrelsen ska kunna vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Vår samlade bedömning är att styrelsen **inte** säkerställt att den har fått tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamheten samt att styrelsen **inte** vidtagit åtgärder vid avvikelser som uppmärksammats avseende verksamhetsresultat under året.

Bedömning - Ekonomistyrning och uppföljning

Vår samlade bedömning är att styrelsen och VD **har** säkerställt att verksamheten bedrivits i enlighet med de ekonomiska direktiv som fullmäktige fastställt.

Bedömning - Intern kontroll och uppföljning

Av granskningen framgår det att bolaget haft samma internkontrollplan sedan år 2022 och att styrelsen inte genomfört någon riskanalys inför 2025 års interna kontroll. Vi bedömer att styrelsen inte skapat förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Vår samlade bedömning är att den interna kontrollen **inte** varit tillräcklig.

4.2 Säters kommuns Fastighets AB

Azets > Move forward with confidence

4.2.1 Verksamhetsstyrning Fastighets AB

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Ägardirektiv 2025	KF 2024-11-28 § 143
Bolagsordning 2025	KF 2019-02-14, § 101
Styrelsen har säkerställt att verksamheten följer kommunfullmäktiges direktiv	Nej.
Bolagets mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Mål saknas.
Målen är formulerade så att de är mätbara	Kan ej bedömas.
Styrelsen följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Kan ej bedömas.
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får styrelsen en analys av orsaker till avvikelsen	Kan ej bedömas.
Styrelsen beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Kan ej bedömas.

Generella iakttagelser

Av bolagets årsredovisning för år 2024 framgår det att bolaget har till uppgift att producera och sälja fjärrvärme. Produktionsanläggningarna är lokaliserade till Mora och Storhaga i Gustafs. Värme levereras till fastigheter som ägs av Säterbostäder, Säters kommun och Isoflex AB.

Ägardirektivet är ”i tillämpliga delar” detsamma som för Säterbostäder AB. Det framgår inte av affärsplanen för Säterbostäder att den också gäller för Säters Fastighets AB. Säters Fastighets AB:s styrelse har heller inte fastställt moderbolagets affärsplan eller någon annan affärsplan eller verksamhetsplan.

4.2.2 Ekonomistyrning Fastighets AB

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2025 antagen	Styrelseprotokoll 2024-12-20 § 16
Styrelsen följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Tertialbokslut 2025-06-27 § 2, Delårsbokslut 2025-09-26 § 7
Styrelsen får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja.
Styrelsen beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Nej.

Ekonomiskt resultat 2025	Helårsprognos vid delår	Resultat helår
Verksamhetens intäkter	2,4	2,7
Verksamhetens kostnader	-2,5	-2,8
Årets resultat	-0,2	-0,1

Generella iakttagelser

Av ägardirektivet framgår det att bolaget årligen ska visa ett resultat som motsvarar en direktavkastning på totalt kapital om minst 3,5 %. Av budgeten för 2025 som beslutades av styrelsen i december 2024 framgår det att resultatet budgeterades till noll (- 7 tkr). Av bolagets budget för år 2026 framgår det att bolaget budgeterat med ett överskott på ca 0.8 mnkr.

Ekonomiskt utfall och prognos för helåret har presenterats för styrelsen vid två tillfällen. Vid det första tillfället visade prognosen inga avvikelser. Vid delårsbokslutet hade bolaget en avvikelse mot budget om ca - 487 tkr. Orsaken angavs vara ett avtal om pellets som utgör bränslet i bolagets fjärrvärmeanläggningar. Helårsprognosen vid det tillfället visade ett underskott om ca 191 tkr. Orsaken till det minskade underskottet uppgavs vara ett nytt avtal för pellets vilket gav lägre kostnader för bolaget, samt att den varma sommaren och hösten bidragit till minskade energikostnader.

4.2.3 Intern kontroll Fastighets AB

Intern kontroll	
Det finns en process för uppföljning av intern kontroll	Ja
Styrelsen är involverad i internkontrollprocessen	Nej
Internkontrollplan 2025 antagen av styrelsen	Nej
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Nej
Antal kontrollområden 2025	Kan ej bedömas
Uppföljning av internkontrollplan 2025	Nej
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2025	Kan ej bedömas
Det finns en process för uppföljning av intern kontroll	Ja

Generella iakttagelser

Bolagets reglemente för intern kontroll är detsamma som för Säterbostäder AB. Precis som för Säterbostäder AB framgår det att den interna kontrollen ska följas upp en gång årligen. Av prokollen kan vi inte utläsa att det har skett någon uppföljning av den interna kontrollen.

Bolaget har delat internkontrolplan med moderbolaget och planen har således varit densamma sedan år 2022.

4.1.5 Bedömning per område Fastighets AB

Bedömning - Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vi kan konstatera att styrelsen **inte** har säkerställt att verksamheten bedrivits i enlighet med ägardirektiv som fullmäktige fastställt. Övriga revisionsfrågor kan inte bedömas eftersom det saknas underlag.

Bedömning - Ekonomistyrning och uppföljning

Av granskningen framgår det att bolaget budgeterat för ett resultat om 0 kr. Styrelsen har inte beslutat om åtgärder för att förbättra ekonomin i bolaget trots att prognosen visat en negativ avvikelse mot budget. Vår bedömning är att det är en brist i ekonomistyrningen att styrelsen inte beslutat om en budget med målsättning att nå de ekonomiska mål som anges i ägardirektivet.

Vår samlade bedömning är att styrelsen och VD **inte** säkerställt att verksamheten bedrivits i enlighet med de ekonomiska direktiv som fullmäktige fastställt.

Bedömning - Intern kontroll och uppföljning

Av granskningen framgår det att bolaget haft samma internkontrollplan sedan år 2022 och att styrelsen inte genomfört någon riskanalys inför 2025 års interna kontroll. Vi bedömer att styrelsen inte skapat förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

Vår samlade bedömning är att den interna kontrollen **inte** varit tillräcklig.

Samlad bedömning och rekommendationer

5

5. Samlad bedömning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelserna i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB inte säkerställt att bolagen har haft en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Bedömningen grundar vi på att granskningen visar på flera väsentliga brister i styrelsernas styrning, uppföljning och kontroll av bolagens verksamhet under året. Målen har inte varit mätbara samt att styrelsen i Säterbostäder endast följt upp måluppfyllelsen i december. I Säters kommun Fastighets AB har det för året inte funnits några mål alls.

Granskningen visar också att bolagen haft samma internkontrollplan sedan 2022 och att styrelserna inte genomfört någon riskanalys inför den interna kontrollen för år 2025.

Vidare konstateras att styrelsen inte säkerställt att verksamheten bedrivits i enlighet med de ägardirektiv som fullmäktige fastställt.

5.1 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi vd och styrelsen i bolagen att;

- Styrelsen säkerställer att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens måluppfyllnad.
- Styrelsen vidtar åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende verksamhetsresultatet under året.
- Styrelsen och VD säkerställer att verksamheten bedrivits med den ekonomiska målsättning som fullmäktige fastställt.
- Styrelsen bör skapa förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.

5.2 Samlad bedömning per bolag

Bedömning revisionsområde	Säterbostäder AB	Säters Kommuns Fastighets AB
Verksamhetsstyrning och uppföljning		
Ekonomistyrning och uppföljning		
Intern kontroll		

Säters kommun
Lekmannarevisorerna i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB

2026-05-21

Till
Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning av kommunala bolag

Azets har av Säter kommuns lekmannarevisorer fått i uppdrag att göra en grundläggande granskning av kommunens kommunala bolag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelserna i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB inte säkerställt att bolagen har haft en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi VD och styrelse i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB att:

- *Styrelsen säkerställer att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens måluppfyllnad.*
- *Styrelsen vidtar åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende verksamhetsresultatet under året.*
- *Styrelsen och VD säkerställer att verksamheten bedrivits med den ekonomiska målsättning som fullmäktige fastställt.*
- *Styrelsen bör skapa förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.*

Lekmannarevisorerna begär att bolagsstyrelserna lämnar ett yttrande över bifogad revisionsrapport till lekmannarevisorerna senast den 15 oktober 2026. Yttrandet bör även lämnas till sakkunniga biträdet johan.malm@azets.com för kännedom.

Torbjörn Gunnarsson	Sofie Byatt
Lekmannarevisor	Lekmannarevisor

Säters kommun
Lekmannarevisorerna i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB

2026-05-21

Till
Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning av kommunala bolag

Azets har av Säter kommuns lekmannarevisorer fått i uppdrag att göra en grundläggande granskning av kommunens kommunala bolag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelserna i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB inte säkerställt att bolagen har haft en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi VD och styrelse i Säterbostäder AB och Säters kommuns Fastighets AB att:

- *Styrelsen säkerställer att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens måluppfyllnad.*
- *Styrelsen vidtar åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende verksamhetsresultatet under året.*
- *Styrelsen och VD säkerställer att verksamheten bedrivits med den ekonomiska målsättning som fullmäktige fastställt.*
- *Styrelsen bör skapa förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året.*

Lekmannarevisorerna begär att bolagsstyrelserna lämnar ett yttrande över bifogad revisionsrapport till lekmannarevisorerna senast den 15 oktober 2026. Yttrandet bör även lämnas till sakkunniga biträdet johan.malm@azets.com för kännedom.

Torbjörn Gunnarsson	Sofie Byatt
Lekmannarevisor	Lekmannarevisor

Revisionsrapporter och granskningar

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Kommunfullmäktiges kalendarium 2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar fastställa kalendarium för 2027.

Sammanfattning av ärende

Presidiet föreslår att kommunfullmäktige under 2027 hålla sammanträde följande torsdagar kl. 18.00 i Folkets Hus, Säter.

18 februari
29 april
17 juni
23 september
28 oktober
25 november

Delges

Kommunfullmäktige

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden 2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kungörelsen för fullmäktiges sammanträden 2027 anslås på kommunens officiella anslagstavla och införs i tidningen Lokalt I Hedemora och Säter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige skall senast i december besluta om kungörelse av fullmäktiges sammanträden under kommande år.

Kungörelsen har under 2026 kungjorts på kommunens officiella anslagstavla och i tidningen Lokalt I Hedemora och Säter.

Delges

Lokalt I Hedemora och Säter

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

§19 Instifta kulturnämndens hederspris

2026/188

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

1. Instifta ett kulturellt hederspris, benämnt Säters kommuns kulturella hederspris
2. Uppdra till kulturnämnden att formulera statuter samt rutiner för handläggning och utdelning av det kulturella hederspriset

Deltar inte i beslutet

Karin Frejd (C) och Liv Erichsen (KD) deltar inte i beslutet.

Bakgrund

Kulturnämnden har föreslagit kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att instifta ett kulturellt hederspris samt att uppdra till Kulturnämnden att formulera statuter samt rutiner för handläggning och utdelning av det kulturella hederspriset.

Säters kommun delar årligen ut ett kulturpris och Ungdomskulturstipendie, enligt reglementet så är det Kulturnämnden som utser dessa pristagare.

På initiativ av Kulturnämndens ordförande har Kulturnämnden ställt sig positiva till införandet av ytterligare ett pris, hederspriset.

Det nya hederspriset ska ses som ett komplement till kulturpriset. Det nya hederspriset ska således inte konkurrera med kulturpriset. Kulturpriset tilldelas någon eller några som under en längre tid gjort betydande insatser inom något kulturområde.

Det nya hederspriset ska tilldelas någon eller några som gjort eller gör kulturella insatser, kanske mer eller mindre tillfälliga och ibland kanske också sker i det tysta. Om än i vid bemärkelse, ska det tilldelas främjare av kulturlivet i Säter.

För att inte förväxla hederspris med kulturpris kommer Kulturnämnden besluta om namn i samband med att man fastställer statuter och rutiner för hantering av priset.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsesektorn bedömer att införandet av ytterligare ett pris torde stärka Säters ställning som kulturkommun. Av detta skäl bör priset benämnas Säters kommuns kulturella hederspris.

Kommunstyrelsesektorn föreslår att kulturnämndens förslag till beslut tillstyrks, dock med en redaktionell förändring i formuleringen av förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Kulturnämnden den 16 april 2026 § 22
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 21 april 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 april 2026 § 88

Kulturnämndens hederspris

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige att:

1. Instifta ett kulturellt hederspris, benämnt Säters kommuns kulturella hederspris.

2. Uppdra till Kulturnämnden att formulera statuter samt rutiner för handläggning och utdelning av det kulturella hederspriset.

Ärendebeskrivning

Kulturnämnden har föreslagit kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att instifta ett kulturellt hederspris samt att uppdra till Kulturnämnden att formulera statuter samt rutiner för handläggning och utdelning av det kulturella hederspriset.

Säters Kommun delar årligen ut ett kulturpris och ungdomskulturstipendie, enligt reglementet så är det Kulturnämnden som utser dessa pristagare.

På initiativ av Kulturnämndens ordförande har Kulturnämnden ställt sig positiva till införandet av ytterligare ett pris, hederspriset.

Det nya hederspriset ska ses som ett komplement till kulturpriset. Det nya hederspriset ska således inte konkurrera med kulturpriset. Kulturpriset tilldelas någon eller några som under en längre tid gjort betydande insatser inom något kulturområde.

Det nya hederspriset ska tilldelas någon eller några som gjort eller gör kulturella insatser, kanske mer eller mindre tillfälliga och ibland kanske också sker i det tysta. Om än i vid bemärkelse, ska det tilldelas främjare av kulturlivet i Säter.

För att inte förväxla hederspris med kulturpris kommer Kulturnämnden besluta om namn i samband med att man fastställer statuter och rutiner för hantering av priset.

Kommunstyrelsesektorns bedömning

Kommunstyrelsesektorn bedömer att införandet av ytterligare ett pris torde stärka Säters ställning som kulturkommun. Av detta skäl bör priset benämnas Säters kommuns kulturella hederspris.

Kommunstyrelsesektorn föreslår att kulturnämndens förslag till beslut tillstyrks, dock med en redaktionell förändring i formuleringen av förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Kulturnämnden den 16 april 2026 § 22
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 21 april 2026

Delges

Kommunfullmäktige

Underskrifter

John Steen
Kommundirektör

§ 22 Kulturnämndens hederspris

KN2024/0015

Beslut

Kulturnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Fullmäktige att:

1. Instifta nytt kulturellt hederspris.
2. Uppdra till Kulturnämnden att formulera statuter samt rutiner för handläggning och utdelning av det nya priset.

_____

Ärendebeskrivning

Säters Kommun delar årligen ut ett kulturpris och ungdomskulturstipendie. Enligt reglementet så är det Kulturnämnden som utser dessa pristagare.

På initiativ av Kulturnämndens ordförande har Kulturnämnden ställt sig positiva till att utreda möjligheter för, samt införa ytterligare ett hederspris, KN2024/0015. Det nya hederspriset ska ses som ett komplement till kulturpriset.

Det nya hederspriset ska inte konkurrera med kulturpriset. Kulturpriset tilldelas någon eller några som under en längre tid gjort betydande insatser inom något kulturområde.

Det nya hederspriset ska tilldelas någon eller några som gjort eller gör kulturella insatser, kanske mer eller mindre tillfälliga och ibland kanske också sker i det tysta. Om än i vid bemärkelse, ska det tilldelas främjare av kulturlivet i Säter.

För att inte förväxla hederspris med kulturpris kommer Kulturnämnden besluta om namn i samband med att man fastställer statuter och rutiner för hantering av priset.

Delges

Kommunstyrelsen.

Information från revisionen

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

Valärenden

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

Interpellationer och frågor

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

Postadress
Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress
Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post
kommun@sater.se

Webbplats
sater.se

Rapporter

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare